

İzmir şenlik içinde ..

Gazi Reiscümhurumuz dün öğleden sonra Izmire vardılar

izmirde Gazi bulvarı

Millî Mücadele an'anesi

Karilerim, bundan bir kaç ay önce "İnkılâp Türkiyesinin en büyük derdi,, başlığı altında bir sıra makale yazmağa başladığımı, belki, hatırlayacaklardır. Bu makalelerde Türk inkılâbının geçirmekte olduğu buhranın en belli arızalarını "Şevksizlik,, te, "Suursuzluk,, ta "Seviye düşüklüğün,, ve "Kendini düşünürlük ve Kendini beğenirlik,, te tespit ederek, bunların sebeplerini de Millî Mücadele an'anesinden ayrılmış olmamızda aramıştık.

Lâkin, bu Millî Mücadele an'anesi nedir? Bunu tayin ve tarife henüz vakit bulamadık. Bunun ne olduğunu anlamak için hatıranıza müracaat ediniz, deyəmem. Çünkü, Millî Mücadele devrinin, çoktan, aklınızdan silinip gitmiş olduğuna eminim. Bu büyük, canlı ve muasır destan, on yıl içinde, bir soluk tarih sahifesi halini aldı. Biz takip eden neslin ruhunda ve beyninde ise bunun bir efsane kadar yer tutabilmiş olacağına ihtimal veremiyorum. Zira, bu nesli teşkil eden gençler, İstiklâl Harbi'nin ateşi yürekleri tutuşturduğu esnada, on yaşlarında ya var, ya yok idiler.

(Biz de bu ateşten onlara bir zerre vermek imkânını bulamadık. Çünkü, Millî Zaferin ertesi yılı,

YAKUP Kadri

(Alt tarafı 2 inci sayıfamızdadır)

Umumi harbin esrarı

Harp niçin beş sene sürdü ?

Neden hâlâ sulhu tehdit eden silâhlanmakta ısrar ediliyor ?

Umumi harpte Fransız demir sanayii erbabı Alman ordularına nasıl yardım etti ?

Fransız meb'uslarının mühim ifşaatı

Cuma günü VAKIT de okuyacaksınız.

Gazi Hazretlerinin izmirdeki konakları

İZMİR, 31 (Hususî) — Gazi Hz., refakatlerinde İktisat vekili Celâl Bey ve diğer zevat olduğu halde saat on üçü 45 geçe Gülcemal vapur ile limanımıza geldiler. Teşekküller ve cemiyetler müssesilleri körfez idaresinin Çankaya vapur ile Kale açıklarından kendilerini istikbal ettiler. Sıhhiye vekili Refik, sabık dahiliye vekili Cemil Beyler vali, fırka reisi, kumandan, belediye reisi bir motörle istikbale çıkmışlardı. Gülcemal geçerek Gazi Hz. ne arzı tazimat ettiler.

Binlerce halk kordon civarında

daki sokakları, vapur ve sandalları doldurmuştu.

Gazi Hz., Gülcemal vapurundan motöre geçmişler, limandaki vapurlar, fabrikalar düdük çalarak, halk mendiller ve alkışlarla Reiscümhur Hazretlerini selâmlamışlardır. Tayyareler de mersime iştirak etmişlerdir.

Limanda şatlardan bir yol yapılmıştı. Meb'uslar ve erkân, kumandanlar, Manisadan gelen heyet burada istikbale çıkmışlardır.

Halk Büyük Gaziyi şapkalar ile selâmlıyor, yaşa, çok yaşa diye alkışlıyordu. Gazi Hz. konaklarına hareket ettiler.

Bugün Şehir Meclisi açılıyor ..

Istanbul vilâyetinin ve Belediyesinin varidatı

Avni B.

Belediye bütçesinin varidat kısmı tamamen hazırlanmış ve bastırılmıştır. Şehir meclisinin bugünkü içtimamında azalara dağıtılacaktır. 25 sahifeyi tutan varidat bütçesinde, evvelâ bütçenin tertip tarzı izah edilmekte ve muhammenatın tesbit tarzı şöyle anlatılmaktadır:

"Bütçenin varidat kısmına konulacak miktarların mahallî ve beledi hizmetlerin karşılığı olduğu ve yeni senenin hülûlünü müteakip tahmin edilen varidat nisbetinde hizmet ifasına teşebbüsle bir takım taahhütlere girişileceği nazarı dikkate alınarak her fasıl ve maddenin muhammenatı bir çok tetkikat icrasından sonra ve

(Alt tarafı 7 inci sayıfamızda)

Yeni Alman ve Fransız hükümetleri

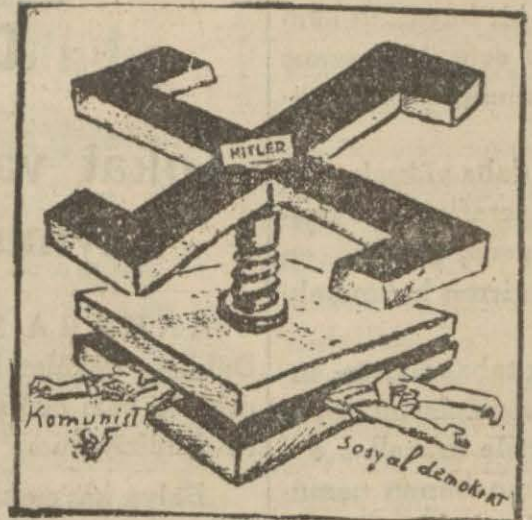
Yeni Fransız başvekilî M. Daladiye

Fransa sola teveccüh ediyor ..

Günün en mühim hâdiseleri bir taraftan Fransa, diğer taraftan Almanyadaki hükümet buhranlarıdır.

Mali ve iktisadî buhran neticesinde değişen yeni Fransa kabinesi Daladiyenin riyaseti altında teşekkül etti. Fakat içerisinde Paul Boncour gibi istifa eden kabineye dahil esaslı uzuvlar vardır. Bu itibarla yeni Fransız kabinesi gene bir sol fırkalar hükümetidir.

Almanyadaki hükümet tebed-

Hitler hükümetinin yapacağı ..

(İtalyan karikatürü)

Yeni Alman başvekilî Hitler

Almanyağa teveccüh ediyor ..

dülü ise Fransanın aksine olarak sola değil, gittikçe daha fazla sağa teveccüh ediyor. Son Rayıştağ intihabatında (Hitler) kendi başına hükümet teşkil edecek kadar bir ekseriyet kazanamadı. Bununla beraber gene Alman parlamentosunda ayrı ayrı her fırkadan daha kuvvetli bir mevki almıştır. Fakat reiscümhur Hindenburg idareyi doğrudan doğruya (Hitler) e veremediği için Naziler hükümet haricinde kalmıştır.

(Alt tarafı 2 inci sayıfamızda)

Ölürken ..

Arabacı Aptullah katilini söyledi!

Şehreminde arabacı Apdullah on beş gün kadar evvel yaralı ve ifade vermeye iktidarsız bir halde bulunmuş, Gureba hastahanesine kaldırılmıştı. Aptullahın nasıl vurulduğu anlaşılamıyordu. Aptullah, dün sabah hastahane de ölmüş tür.

Kendisi, ölmeden evvel bir kaç söz söyleyebilmiş, "beni çırağım vurdu,, diyerek bir de isim zikretmiştir.

Bu noktadan müddeumumilikçe tahkikata başlanmıştır.

Bugün Gazetemiz

16

Sayıfadır. 32 sayıfalık Hatıralar ve Vesikalar ilâvemizle ...

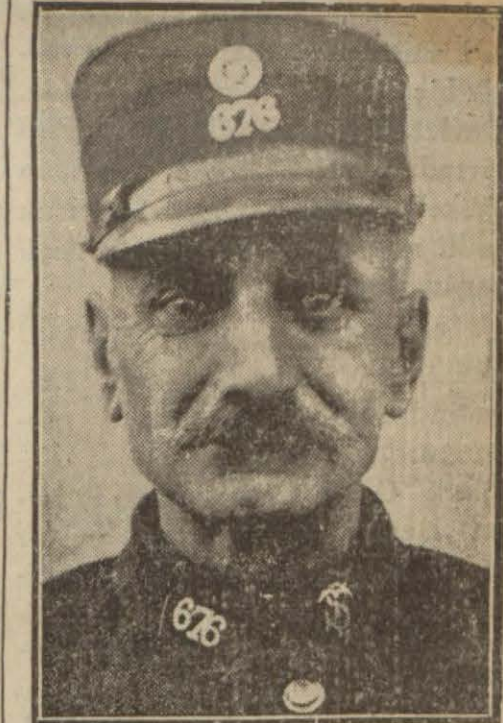
Verdun müdafii Fransız tayyarecisi NAVAR

ne işler gördü, nasıl tayyareci oldu ?

[Bugün 8 inci sayıfada]

Biletçilerin kıdemlisi 20 senelik bir tramvay biletçisinin çektikleri

Mütarekede bir gün bir Habes Fransız neferile boğaz boğaza

Biletçi Ömer Ef.

Tramvay biletçileri arasında vatmanlar kadar çok çalışıyor. Meselâ otuz senelik vatman bulmama rağmen ancak yirmi sene çalışan bir biletçi buldum. Bu ihtimal eski biletçilerin terfi ederek kontrolör olmasından yahut biletçiliğin vatmanlığa nazaran

(Alt tarafı 7 inci sayıfamızda)

— Benim başım ateş içinde.
— Benim de ayaklarım buz gibi ..

— öyleyse kolayı var.

Millî mücadele an'anesi

(Baş makalemizden devam)

çoktan, bürokrasi ve küçük politika havası esmeğe başlamış ve gönüllerimiz bir tabaka buz tutmuştu. Çoktan, bir hayattan kâim alma, bir zevk ve sefa, bir kazanç ve menfaat düşkünlüğü almış yürümüştü.

Öbür tarafta, daha yüksek mmtakalarda, millî şerefleri paylaşma kavgası ise, gene, çoktan, en elim safhalarına girmiş bulunmaktadı idi.

Matbuat, halk tabakalarına, inkılâbın büyük prensiplerini yayıp anlatmak vazifesile mükellef olacağı yerde şunun bunun namusunu, haysiyetini sokaklarda çamurdan çamura sürüklemekle meşgul oluyordu. Bu suretle, millî kurtuluşun daha ilk sabahında bütün memleket korkunç bir terreddi sahnesi halini almıştı.

Yeni nesil, inkılâp nesli, dediğimiz gençler, işte, gözlerini böyle bir hazin temaşa üstüne açtılar.)

Bu uzun parantezden sonra tekrar biraz evvelki sualime geliyorum. Millî Mücadele an'anesi ne idi? Millî Mücadele an'anesi, milletçe yaşamaktan, ve, muayyen bir gayeye doğru milletçe yürümekten başka bir şey değildir.

Türk milleti ilk defa olarak İstiklâl Harbi esnasındadır ki, Anadolu yaylasının ortasında, bütün mânasiyle bir ve birleşik bir millet örneği gösterdi. Burada, Saray'ın iycat ettiği soy sop imtiyazlarından, burada Babıâli'nin meydana çıkardığı mansap ve rütbe farklarından, burada, zenginlik ve fakirlik tezatlarının kazdığı uçurumlardan, artık, hiç bir eser kalmamıştı. Umumi menfaatlerle hususî menfaatler arasında artık hiç bir zıtlık hissolunmuyordu. Devlet ihtiyaçlarını kendi ihtiyaçlarından ayırt etmeğe başlayan mükellef, eline geçenin yarısını millî müdafaaya vermekten zevk duyuyordu.

Samimî bir kardeşlik, bir müsavat, bir dilek ve elbirliği cemiyetin her sahasında kendini gösteriyordu. Gerçi, şefler yok değildi. Gerçi, selâhiyyet ve ihtisasa lâzımgelen yer verilmiyor değildi. Esasen, şeflerinin otoritesi olmayan ve ihtisat sahiplerinin sözü geçmeyen cemiyetler, nihayet, rüşeymî bir uzviyet, ve anarşik bir yığın demektir. Halbuki, Türk milleti, İstiklâl Harbinde dünyaya en inzibatlı, en şuurlu, en ergin bir millet nümunesi verdi.

Zafer bu teşekkülün tabii bir neticesidir. Uzun yıllardan beri arası kesilmeyen harplerden hurdehaş bir halde çıkan, etrafı demir bir çemberle çevrilmiş ve bütün silâhları elinden almış bir milletin kendisinden, enaz yüz ke-re kudretli, düşmanlara karşı kazandığı bu zaferi bir mucize telâkî edenler oldu. Fakat, bizce asıl mucize bu muvaffakiyyeti doğuran millî taazzuvdur.

İşte biz, bu mucize toprağı üstünde, bütün mânasiyle, refahlı, verimli, bahtiyar bir vatani; ileri kültür ve ileri teknik sahibi bir memleketi kurmak için de, bugün, aynı millî taazzuvun tekevünü bekleyorz. İstiklâl Harbinin bir zeyli telâkî ettiğimiz bu dev işi, ancak, İstiklâl Harbindeki ordu gibi teşkilâtlı, hamleli, bir milletle başarılabilir. Bu sahadaki züm-

SON HABERLER

VAKIT'ın Hususî Telgrafları

Kaymakamlar arasında değişiklikler

Tokat valisi tekaüt edildi, bir çok kaymakamların yerleri değişti

ANKARA, 31 (Hususî) — Dahiliye Vekâleti kaymakamlar arasında bazı değişiklikler yapmıştır, bildiriyorum:

Balya kaymakamlığına Palu kaymakamı Halis, Kaş kaymakamlığına Refahiye kaymakamı Nesip, Kulp kaymakamlığına Cizre kaymakamı Memduh, Akçaabat kaymakamlığına Hopa kaymakamı Hazım, Koç hisar kaymakamlığına Reşadiye kaymakamı Sıtkı, Mağca kaymakamlığına Hınıs kaymakamı Recep Hilmi, Altıncra kaymakamlığına Köylühisar kaymakamı Arif Hikmet, Nazilli kaymakamlığına Erüh kaymakamı İhsan Seferihisara Nazilli kay. Ali Rıza, Yıldızlına Seferihisar kaymakamı Fahri, Tireye Kemalpaşa kaymakamı Kâmil, Çineye Edremit kaymakamı Mehmet Ali, Iskilipe

Tire kaymakamı Baha, Kuş adasına Vakfıkebir kaymakamı Dilâver Vakfıkebire Kuş adası kaymakamı Ramiz, Bodruma Kula kaymakamı Sait, Hopaya sabık Ovacık kaymakamı Sabit, Salihliye Besni kaymakamı Kerim, Besniye sabık Uşak kaymakamı Mithat Kemal Beyler nakil ve tayin edilmişlerdir.

Emniyet işleri altıncı şube müdürlüğüne Necmettin, Zonguldak mektupçuluğuna Denizli mektupçusu Sait, Denizli mektupçuluğuna esbak Elâziz mektupçusu Şevki Beyler tayin edilmişlerdir. Bundan başka Tokat valisi Ali Rıza Bey tekaüde sevk edilerek yerine vekâleten Ödemiş kaymakamı Recai Bey tayin edilmiştir.

ANKARA, 31 (Hususî) — İzmir ağır ceza mahkemesi reisi Ali Rıza Bey temyiz mahkemesi azalığına tayin edildi.

Başvekilimizin seyahati

İsmet Paşa Hz. dün Antalyadan Finikeye hareket ettiler

ANTALYA, 31 (A.A.) — İsmet Paşa Hz., bugün Finikeye müteveccihen Antalyadan ayrıldılar. Oradaki tetkiklerini ikmal ettikten sonra tekrar Antalyaya döneceklerdir.

Dün akşam halkevinde bütün esnaf cemiyetleri azaları toplanarak san'at ve ticaret vaziyetleri hakkında başvekil paşaya izahatta bulundular. Paşa Hz. verilen izahatı alâka ile dinlediler. İçlerinden aksakallı bir ihtiyar dedi ki:

"Paşam; Antalya - Afyon tren-

ninin yapılmasını çok istiyoruz. Zatıdevletinizi görmek şerefi bize mademki nasip oldu, sizin büyük eseriniz şimendifere de kavuşacağız. Allah sizi başımızdan eksik etmesin.."

Elmalıda

ELMALI, 31 (Hususî) — Başvekil İsmet Paşa Hz. halkın coşkun tezahürleri arasında saat on üçte kazamıza şeref verdiler. Bir saat kadar kaldıktan sonra Finikeye hareket ettiler.

Ay Han

İktisat vekilinin tetkikleri ihracat maddelerimizin standardize edi mesi için daimî bir büro açılacak

İZMİR, 31 (A.A.) — İktisat vekili Celâl Bey yapmakta olduğu tetkikat neticesinde ihracat

revi ve şahsî teşebbüslerden ise, Kuvayı-Milliyenin askerî sahada verdiği, neticeden başka bir şey beklenemez. Onun içindir ki, içtimâî vazife ve mükellefiyetleri bir program halinde tayin ve tespit eden, millî kudretlerin bir zeresini bile kendi dışında bırakmayan ve onları muayyen bir nokta üzerinde toplayıp harekete getiren "bir vatan kuruluşu seferberliği", nizamına ihtiyacımız vardır.

Böyle bir nizam ise ancak (bürokrasisiz bir Devlet) ve (bürokratsız bir Devletçilik) le kabil olabilir.

YAKUP Kadri

maddelerimizin standardize edilmesi işleriyle meşgul olmak üzere iktisat vekâletine merbut daimî bir büro tesis edilmesi lüzumuna kanaat getirmiştir. Vekil Bey munhasıran bu meseleyi tetkik ve her madde için nasıl bir standart şekli muvafık olacağını tespit edecek olan bu büronun ihdası maksadile B. M. Meclisinden tahsisat istiyecektir. Diğer taraftan bazı tüccarlarımızın harice bile bile çürük portakal satmış oldukları tahakkuk etmiş olduğundan Vekil Bey ihracatımızı tehlikeye düşüren bu vaziyetin tekerrürü halinde alâkadarlar hakkında takibat yapılacağını cenup vilâyetlerimize telgrafla bildirmiş ve portakal için standart şekli hakkında ticaret odaları ile alâkadar-

Tütün

Ekilmesi menedilen vilâyetlerimiz

ANKARA, 31 (Hususî) — Tütün ekilmesi menedilmiş olan vilâyetlerde üç senedenberi yapılan tecrübeler neticesini tetkik eden komisyon mesaisini bitirerek raporunu vermiştir. Komisyon tetkikatı neticesinde, evvelce tütün ekilmesi menedilen vilâyetlerden yalnız Afyonda tütün yetiştirilmesini muvafık bulmuş, tecrübelerle devam edilmesine karar vermiştir. Komisyon ayrıca Konyada ve Konyanın Hadım kazasında tömbeki ekilmesini muvafık bulmuştur.

Hususî idareler

Yeni bütçeler nasıl hazırlanacak

ANKARA, 31 (Hususî) — Dahiliye vekâleti vilâyet meclislerinin toplanarak hususî idarelerin 933 bütçelerini hazırlamağa başlamalarını tamim etmiştir. Hususî idarelerin 933 bütçelerinin tanziminde, şimdiye kadar olduğu gibi, üç senelik hakiki varidatın vassatı alarak muhammen varidat bulunmayacak, yalnız 931 senesinin hakiki varidatı 933 senesi için muhammen varidat olarak kabul edilecektir.

Bu suretle hususî idareler bütçeleri hakikate daha yakın bir surette hazırlanmış olacaktır.

Kâzım Paşa Hz.

Kütahyadan sonra şehrimize gelecek

ANKARA, 31 (Hususî) — Seyyahatte bulunan B. M. M. Reisi Kâzım Paşa Hz. Konyadan sonra Kütahyaya gidecek, orada üç gün kaldıktan sonra İstanbula hareket edecektir.

Buğday ambarları

Konya, Eskişehir ve Ankarada yapılacak

ANKARA, 31 (Hususî) — Muhtelif ziraat mntakalarında yapılacak buğday ambar ve silolarının nerelerde yapılacağını tetkik eden komisyon mesaisini tamamlayarak hazırladığı raporu ziraat vekâletine verdi.

Komisyon, İstanbulda ambar ve silo mevcut olduğundan şimdilik Ankara, Konya ve Eskişehirde yeni ambar ve silolar inşasını münaşip görmüştür.

Merkez bankası taşınıyor

ANKARA, 31 (Hususî) — Cumhuriyet merkez bankası yanında, inşası biten emlak ve eytam bankasının yeni binasına taşınacaktır.

ların mütalealarını sormuşlardır.

Mahmut Celâl Bey refaketindeki mütehasıslarla birlikte perşembe veya cuma günü trenle Aydın üzerinden Burdur ve İsparta'ya gidecek buralarda iktisadî tetkikler yaptıktan sonra İzmir'e dönecektir.

Yeni Alman ve Fransız hükümetleri

(Baş tarafı 1 inci sayfamızda)

Bu defa kabinenin (Hitler) etevdii şunu gösteriyor ki nihayet Hindenburg hükümet teşkilinde bundan başka müracaat edecek bir çare olmadığına kanaat getirmiştir. Şu kadar ki Hirler tek başına hâkim değildir. Çünkü yanında muavin olarak Fon Papani almağa mecbur olmuştur.

Malûmdur ki Fon Papan şahsi olarak Hindenburgun emniyetini kazanmış bir adamdır ki Almanyada mevcut fırkaların hiç birisile münasebeti yoktur. Evvelce başvekillikten çekilmesi de Hindenburgun emniyetini kaybetmiş olmasından değildi. Şu halde yeni kabine içinde Fon Papan gene reiscümhur Hindenburgun şahsî itimadını hâiz olarak bulunacak ve o yolda işlerin idaresine nezaret edecek demektir.

Hitlerin Almanyada hükümete geçmesi İtalya hariç olarak bir çok memleketlerde heyecan uyandırmıştır. Bunun sebebi bu zattın ötedenberi her hususta şiddet taraftarı olmasıdır. İtalyada Mussolini ve onun programı ne ise Almanyada da Hitler odur.

Eğer Hitler sırf kendi kuvvete iş başına geçmiş olsaydı ve Alman parlamentosunda sadece kendi taraftarlarından mürekkep bir ekseriyetle dursaydı derhal Almanyanın umumi siyasetinde büyük tebeddüller beklenebilirdi. Fakat Hitlerin iş başına gelmesinde şüphesiz kendi şahsının ve taraftarlarının tesiri olmakla beraber, diğer bazı Alman fırkalarının yardımları da vardır. Bu vaziyete göre iş başına gelmek için eski programından bazı fedakârlıklar yapmış olması lâzım gelir.

Onun için şimdi mühim olan cihet başvekil Hitlerin yeni icraat programının tesbiti meselesidir.

Dahilî istikraz tahvil senetleri

ANKARA, 31 — Dahilî istikraz için hazırlıklara devam edilmektedir. Maliye vekâleti basılacak tahvil senetlerinin kâğıdını ve klişelerini hazırlamakla meşguldür. Tahvil senetleri Ankarada basılacak ve iki aya kadar tamamilen hazırlanacaktır.

İstikraz kaydına martta başlanacaktır. Şimdilik kayıtlar yapılacak ve bilâhara tahvil senetleriyle değiştirilmek üzere muvakkat senetler verilecektir.

İstikraz için kanunda musarrah olan yüzde yedi nispetinde kaçının faize ve kaçının ikramiyeye tahsis olunacağı maliye vekâleti tarafından tespit edilecektir.

M. Litvinof Cenevreye gidiyor

MOSKOVA, 31 (A.A.) — Tas Ajansından: M. Litvinof, silâhları bırakma konferansı umumî komisyonuna iştirak etmek üzere Cenevreye hareket etmiştir.

MOSKOVA, 31 (A.A.) — Tas Ajansından: Merkezi icra komitesinin üçüncü içtima devresi hitama ermiştir. Komite hükümetin harici ve dahilî siyasetini tasvip etmiştir.

Komite 1933 senesine ait devlet bütçesini tetkik ve tasdik etmiştir.

İŞARETLER

Amerikada yeni bir din

Amerika acıplık memleketi - dir derler. Onun için Amerikada yeni bir din deyince aklınıza Behailik ve yahut Gaina dini gelmesin! Yahut Nevyorkta bir Mevlevî tekkesinden bahsedecek de - ğilim. . .

Bu din bahri muhitlerin ötesin - de başka bir din:

"Technocratie = Teknokrasi,,"

Bu yeni dinin müminlerinin adı da şudur:

"Teknokrat,,"

Aristokrasiden, demokrasiden sonra teknokrasi kulağa pek ya - bancı gelmiyor. Bu yeni dinin Türkçesi: Tekniğin hâkimiyetidir.

* * *

Teknokrasi, Amerikada Colum - bia darülfünununun lâboratuvar - larından doğdu.

Teknokrasinin iddiası şudur:

Bu dünya bugünkü iktisadî ni - zamları yürüyemez. Bu dünyaya tekniğin hâkimiyetini esas tuta - rak yeni bir nizam vermelidir.

Tekniğin hâkimiyetinden bah - sedenler, kanunların, iktisadî ni - zamların, ahlâk ve din ananele - rinin, insan kalbinin halledeme - diği meseleleri bir fizik aletile, bir mikroskopla, bir hesap ve hen - dese davasıle bir kara tahta üze - rinde iki darp, bir taksim, bir ce - mi, bir tarhla halletmek davasın - dadırlar.

Hakikaten riyaziyeci mantı - ğı insana rahatlık, ferahlık veren bir pencereye benzer. Hakikate susıyan insan biraz hakikat ha - yasile nefes almak için bu pence - reyi açar. Fakat bu pencerede siz dışarısını değil, kendinizin kur - duğunuz bir âlemin, yapıcısı sade - siz olduğunuz bir hakikatin hava - sını teneffüs edersiniz. Eski ta - birle söyliyelim "istintaç,," yoluna saptınız mı dünyada halledilme - dik dava kalmaz. Kalmaz amma sizin kafanızdaki birbirine per - çinlenmiş fikirler size Arzı Meri - he bağlamamın sırrını ifşa eder. Fakat siz sadece istintaç havası i - çinde kaldıkça bir santim toprağı bile yerinden kımıldatamazsınız. Her şeyin hayali gibi riyaziyenin, tekniğin de hayali tatlıdır. Haya - li tatlıdır. Hayal yalnız edebiyatın malı değildir ya! Ütopi sade ede - biyat hudutları içinde yaşayamaz ya!

* * *

Teknokrasi dünyayı (enerji) hesabile tartmak ve dünyayı bir acayıp ütöpile düzeltmek dava - sıdır.

Bu bir ütöpidir. Çünkü serma - yeyi kaldırmak davasında olan teknokratın elindeki teknik ser - mayenin daniskasıdır. Halis muh - lis sermayedir.

Adem aleyhisselâmın öksürü - ğünü dünya havası içinde enerji diye hesap eden, bir damla sudan alınacak elektriğin kilovatını kaydeden, bir ampulde yanan hava zerrecelerini sayan teknokrat kendisinin Nevyork borsacısının kendinden pek memnun olduğunu bir türlü hatırlayamıyor.

* * *

Nevyork borsacısı memnun. Çünkü yarınki işlerini biraz daha hesaba uydurmuş oluyor. Dünya - yı daha iyi tanıyor.

Bir başka sebep, Nevyork bor - sacısı işlerin kötü gittiğini sene - lerdir tanıyor. (1920 den 1929) a kadar Amerikada istihsalin yüz -

Aptülhamidin mirasçılara bono verilmesi doğru mu?

Gayri mübadiller bunu haksız buluyorlar; Hamidin şahsî malı değil, diyorlar

Gayri mübadillere ikinci tertip bono dağıtılması alâkadarlar ara - sında uzun münakaşalara sebep ol - lurken ortaya yeni bir mesele daha çıkmıştır. Bu mesele, Apdülhamit veresesine Yunanistanda bıraktıkları mallarına mukabil bono verilmesinin doğru olup olmadığı me - selesidir.

Gayri mübadiller Apdülhamit veresesine bono verilmiş olmasına ve bundan sonra da verilmesine itiraz etmektedirler. Gayri müba - diller bu iddialarını şöyle izah edi - yorlar:

Apdülhamidin evlâda intikal et - mek kaydile senede bağlanmış o - lan mallarında varislerinin hakkı olacağı tabiidir. Fakat bunun haric - cında hazinesi hassaya ait bulunan bazı mallar vardır ki, bunlar üze - rinde Apdülhamidin ve varisleri - nin hiç bir tasarruf hakları yoktur. Apdülhamit 9 Ağustos 1324 tari - hinde 400 bin altın liradan fazla irat getiren ve hazinesi hassa idare - sinde bulunan emlakini maliyeye devretmişti. O zaman maliye bu emlak için bir milyon liralık borç ödemiş ve bunları tamamilen devir almıştır. Sultan Reşat ta, 1293 tarihinden sonra hazinesi hassaya geçmiş olan emlakini maliyeye iade etmiştir. Bu iki kısım emlak "em -

de 36 arttığını, fakat buna muka - bil işçi miktarının yüzde 9 azal - dığını biliyor. Gene biliyor ki bir Amerikalının alım kabiliyeti = 500 Asyalının + 100 Avrupalının alım kabiliyetidir. Şunu da üç se - nedir hatırlıyor ki, Amerikada alım kabiliyeti yüzde kırk düş - müştür.

Nevyork borsası işlemek için alım kabiliyetini çoğaltmak icap eder. Amerikanın 10 milyonu ge - çen işsizine iş bulunursa o zaman dava biraz daha kolaylaşır. . .

Nitekim teknokrat makine bir asırlık iş gününe mukabil bu iş - leri 4000 iş saatinden daha az bir zamanda bitiriyormuş!

* * *

Geçenlerde bir gazetede oku - muştum, makineden adam yapan bir İngiliz mühendisi makine a - damı müşterilerine gösteriyor. Marifetlerini birer, birer anlatı - yormuş! Yanlış bir düğmeye bas - mış, makine adam tunç yumruğu nu mühendisin kellesine indirmiş. Mühendis ölmüş!

Bugün alabildiğine ilerliyen makine önünde insanlar başına tunç yumruk inen mühendis gi - bidirler. Bir farkla mühendis öl - dü kurtuldu, fakat insanlar yaralı ve hurdahaş, makineden mer - hamet ve şefkat dileniyorlar.

Kolumbiya darülfünununundan gelen ses bir ilim düstüründen ziyade makineye yalvaran, ona dua okuyan şaşkınm feryadıdır. Çün - kü son söz:

"— Aman makine bana şerrin dokunmasın!

dir.

Sadri Etem

lakî müdevvere,, deniliyor ki, ve - resenin bunlar üzerinde hiç bir ta - sarruf hakları olmaması esas ka - bul edilmiştir.

Bundan başka emlakî müdevve - re haricinde, 93 senesinden evvel hazinesi hassa uhdesinde kalmış o - lan emlak vardır. Bunlar da salta - nat makamına mahsus emlakti.

Hamidin şahsî malı değildir. Bi naenaleyh veresesinin bunlar üze - rinde tasarruf hakları yoktur.

Halbuki bunların tasarruf hak - ları tanınmış ve kendilerine bono verilmiştir,,"

Gayri mübadiller cemiyeti bu mesele hakkında maliye vekâletine müracaat ederek işin yeniden tes - pitini istemiştir.

Çalınan heykeller

Bulunarak Irak müzesine gönderildi ..

Basrada polis, bir müddet evvel çalınmış olan iki kıymetli heykeli tekrar meydana çıkarmıştır.

İsanın doğuşundan iki bin sene evveline ait olan bu iki heykel, vaktile mütehasşislar tarafından yapılan hafriyat neticesinde bulun - muş ve bulduktan sonra, bazı açık gözler, harice kaçırılmak üze - re aşırılmışlar, fakat buna imkân bulamıyarak senelerce bir evde saklanmışlar, fırsat beklemişlerdir.

Heykeller, yeni teşkil edilen Irak müzesine konulmuştur.

Asrî bir bina yapılarak vücade getirilen Irak müzesi, muhtelif e - serlerin ilâvesile gün geçtikçe zen - ginleşmektedir.

Aptülhak Hâmidin 82 inci yıl dönümü

Önümüzdeki Pazar günü saat 16,30 da Feyziye lisesinde büyük şair Apdülhak Hâmidin seksen ikinci yıl dönümü münasebetile bir müsamerre yapılacaktır.

VAKIT

Gündelik, Siyasi Gazete
Istanbul Ankara Caddesi, VAKIT yurdu

Telefon Numaraları

Yazı İşleri telefonu: 24379

İdare telefonu : 24370

Telgraf adresi: İstanbul — VAKIT

Posta kutusu No. 46

Abone bedelleri :

	Türkiye	Ecnebi
Senelik:	1400 Kr.	2700 Kr.
6 aylık	750 "	1450 "
3 aylık	400 "	800 "
1 aylık	150 "	300 "

İlan ücretleri :

Resmî İlanların bir satırı	10 Kuruş
Ticari İlanların bir satırı	12,5 Kuruş
Ticari İlanların bir santimi	25 Kuruş

Küçük İlanlar :

Bir defası 30 iki defası 50 üç defası 65 dört defası 75 ve on defası 100 kuruştur. Üç aylık ilan verenlerin bir defası mecca - nendir. Dört satırı geçen İlanların fazla satırları beş kuruştan hesap edilir.

Takas işleri

Japon malı

Mukabilinde gönderdiğimiz yerli mallar ..

İktisat vekâleti tarafından, Ja - pon malları mukabilinde takas ya - pılması için bir an evvel verilen müsaade dün akşam bitmiştir.

Araya bayram girdiği için mu - amelelerini ikmal edemiyen birçok tacirlerden ticaret odası ile ticaret müdüriyetinin koridorlarını kâmi - len doldurmuşlardır.

Akşam beş buçuğa kadar devam eden faaliyet neticesinde takas mu amelesini ikmal etmiyen tacir kal - mamıştır.

Öğrendiğimize göre bir aydan - beri takas suretile Japonya ve mal satmadığımız birçok memle - ketlere mühim miktarda üzüm, in - cir, afyon, pamuk ihraç edilmiş ve buna mukabil mensucat ile demir ve saire ithal edilmiştir.

Takas suretile gelen bu mallar ihtiyaca kâfi gelmektedir.

Bugünden itibaren takas mua - melesi yapılmıyacağından konten - jan kararnamesinin ahkâmı tatbik edilecek ve liste haricinde hiç bir maddenin ithaline müsaade olun - mayacaktır.

Takas muameleleri

Bazı tacirlerin takas muamele - sini doğru yapmadıkları haber a - lınmıştır.

Öğrendiğimize göre bu kabil ta - cirlerin muamelelerini sıkı surette kontrol etmek için iktisat vekâleti bazı tedbirler almaktadır.

Bu suretle hiç bir tacirin mua - melesinin hakikat hilâfında olma - sına müsaade edilmeyecektir.

Vekâlet bu tedbirlerin başında olmak üzere muhtelif mntakalar - da takas tetkik heyetleri teşkil et - miştir.

Dün gelen haberlerden anlaşı - ldığına göre Bandırma ve İzmirde Derince birer takas heyeti teşkil edilerek vazifeye başlamıştır.

Belediye memurinin lokantası

Belediye memurinin lokantasının bugün merasimle açılması mukar - reri. Hazırlıklar bitirilemediği için lokantanın açılması bir müd - det daha tehir edilmiştir Lokanta - dan belediye memurlarından ma - da diğer daire memurlarının da ye - mek yemeleri kararlaştırılmıştır.

Belediye talimatnamesi

Yeni zabtî belediye talimatna - mesini hazırlamakta olan komis - yon bayram münasebetile içtima - larına fasıla vermişti. Komisyon dün tekrar toplanmıştır. Talimat - namenin bir hafta zarfında bitiril - mesine çalışılmaktadır.

Katil yakalandı

Un kapanında kürt Mahmudu öldüren kürt Musanın arkadaşı Abbas dün sabah yakalanmış, ad - liyeye verilmiştir.

Belediye sıhhat muav nliği

Münhal bulunan belediye sıhhat müdür muavinliğine Dr. Cavat B. tayin edilmiş, vazifesine başlamış - tir.

SOHBETLER

Hitler başvekil

Fransaya karşı fıkır fıkır kayna - yan Almanyanın üstüne üfleyen bir zat vardı. Bu zata:

— Ne yapıyorsun?

Deye sorulduğu zaman, omuz gere - rek, avurt şişirerek cevap verirdi:

— Almanyaı kaynatıyorum!

Alman kazanının altındaki ateşi hi - çe say p, kazanın suyunu kendi nefe - sile dalgalandırıldığı zanneden ve bu dalgaları gördükçe, Alman kazanının suyunu üfürmesiyle kaynıyor farze - den zat Hitlerdi.

Nihayet başvekil oldu.

Hitler başvekil!

Filvaki, Almanyanın, geçen seneki dahili kargaşalıkları, bu gürültüler a - rasında duyulan Hitler ismini gözünü - ne getirirsek:

— Yaman adammış, deriz, nihayet iktidar mevkiiñ ele aldı... Bundan böyle, dediği dedik, kestiği kestiktir.

Hitlerin, başvekil olduğunu oku - duğumuz zaman da böyle dedik.

Derken ajanlar, Hindenburg mu - halifi, fon Papen düşmanı Hitler ka - binesinin, kimler tarafından teşekkül ettiğini bildirdiler.

Hindenburg arslan gibi yerinde... Fon Papen - muavin sıfatıyla - tepe - sinde... Hariciye nazırı kim? Pape - nin adamı. İktisat nazırı kim? Pape - nin adamı? Papen kim? Prusya ko - miseri ve Hindenburgun sağ eli!

Hitlerin bu şekilde başvekil olu - şu, bize meşhur fıkrayı hatırlattı.

Nasrettin hoca, çiftini iki paraya aldığı yumurtaları, pazarda bir para - ya satıyormuş.

— Yahu, demişler, bunda ne kârın var?

— Maddî bir kârım yok, demiş, dostlar alış verişte görsün!..

Almanyanın; en mühim olan; ha - rici ve iktisadî siyaseti değişmemiş - tir. Amma Hitleri dün 15000 kişi al - kıslamıştır.

Dostlar alış verişte görsün!

Selâmi İzzet

Maçkada bir tifo

Maçkada Faik Bey apartmanın da bir tifo vak'ası görülmüş, müs - pet çıktığı için derhal icap eden tedbirler alınmıştır. Sıhhiye mü - dürlüğü amele, işçi ve bekârların kesif buldukları mahallerde aşı yapmaya başlamıştır. Sıhhat mü - fettişleri de fabrika ve imalâthane ieri dolaşarak alınması icap eden sıhhi tedbirleri göstermektedirler.

Kalp sektesinden ölüm

Fatihte Haydar mahallesi ima - mı İsmail Ef. dün evine giderken birdenbire üzerine fenalık gelmiş, hemen bir otomobille hastahaneye kaldırılmışsa da biraz sonra ölmüş tür. İsmail Efendinin kalp sekte - sinden öldüğü anlaşılmıştır.

15 Yıl evelki VAKIT

1 Şubat 1917

— Avrupa ve Asya kıt'alarını yek - diğlerine rapetemek üzere Üsküdarla Eminönü arasında bir tünel veya köp - rü inşası için istikşaf icrasına mezu - niyeti havi lâyiha dünkü meclisi meb - usanda okunarak ait olduğu encü - menlere havale olunmuştur.

— Galatasaray klübü heyeti ida - resinin senelik içtimanda klüpte ku - mar oynanmasının külliye menine karar verildiğini büyük bir memnu - niyetle haber aldı.

— Fes fiatları muzayakâi hazıra içinde çok pahalaştığından kalpak giymek modası hakikî bir ihtiyaç hal - lindedir. Bir takım memurlar bu ma - şet darlığı içinde fessiz kalmışlar - dir.

OSMANLI DEVLETİ ÖLÜRKEN...

Muharriri: Celâl Nuri

* İktibas, nakil, tercüme hakları mahfuzdur.

Savulun... Reşat Efendi geçiyor

Her ferdi deli bir aile

Eski devir. Bundan meselâ otuz iki yıl evvel. Her günlük bir hadiseden bahsedeceğim. Nişantaşı, Şişli, Beşiktaşta caddeden geçiyor sunuz.

Sokaktan biri, iki kişi geçiyor. Bir telâş. Bir, bir iki kişiden biri, daha ötede bir diğeri kaçıyorlar. bir iç sokağa giriyorlar. Acaba neden? Kolera, veba püsküren bir canavar mı geçiyor? Gözler faltaşı gibi açılmış. Geçenler hem bakmak istiyorlar, hem ürktüklerinden bakmamak istiyorlar.. Ne oluyor, ya - hu?

Böyle bir manzara karşısında çil yavrusu gibi dağılanları gördüm. Arabalarını çevirenlere tesadüf ettim.

Ortada fena bir koku da yok. Bir lâğım patlamamış. Halk köşelere, bucaklara sınıyor. Caddeden bir uğursuzluk mu geçecek? Dini hurafelere nazaran, kıyamele yakın günlerde deccal, keman çala çala yollardan geçecek, nuhusetlerin başlayacağını âleme haber verecekmiş.

Unutmayınız ki Sultan Abdülhamit hanı sani devrindeyiz.

Lâfı uzatmıyalım. Yoldan geçen kimdi?

— Savulun.. Veliâht Reşat efendi hazretleri.. geçiyor.

Bir battal arabanın içinde, sağma, soluna cansız cansız bakınan, kabasaba vücutlu, deryadil suratlı biri geçiyor... Arabasının arkasında pejmürde kıyafetli iki atlı. Bunlar da kim? Hem seyis, hem hafiyeye. Bu mahlûkların artık hafiyelikleri kalmamış. Hafiyeye değil aleniye..

Şöyle bir hesap muadelesi kurunuz: Karşıdan, arabasının içinde etliye, sütlüye karışmaz bir şüreyi devlet âzası, yahut bir vali eskisi, bir ferik geliyor. Caddeyi geçen Reşat efendidir. Baba Tahir de pencerenin birinden bakmakta. O zavallı âza, vali veyahut ferik o akşam istievaptadır; ter döküyor.

.... Ertesi gün bir araba daha. Fakat bu araba görülmeye lâyık. Döşemesi kanarya sarısı. İçinde sıfır fesli, mahmur suratlı, çapkın bakışlı, kalkık bıyıklı, otuz yaşlarında biri bağdaş kurmuş.. Sağa, sola selâm sarıktıyor.. Kadınlara gözle işaretler yapıyor. Bu zattan halk o derece korkmuyor. Çünkü o bizzat veliaht değil, veliahtın oğlu Ziyaettin efendidir.

Bu efendi sonunda, yani hürriyetin ilânında, doktorluk tahsil etmişti. Gayet güzel kanun çalardı. Sultan Hamidin oğlu Bürhanettin efendi bu amcazadesinden bahsederken, bu yazıların muharririne:

— Kendisine, padişah olduğu vakit Kanunî Sultan Ziyaettin diyecekler; diye alay ederdi.

Sultan Hamit zamanında şehzadeler, tıpkı koleralı gibi tecrit halinde idiler. 10 temmuzu değin kimse ile görüşmezlerdi. Genç şehzadeler ekseriya, ihtiyarları ise nadiren araba ile, meselâ Kâğıthaneye gezintiler yaparlardı. Fakat ihtilâttan memnu idiler. Uşakları, dalkavukları, ahçıları, arabacıları, haremağaları, müsahipleri, tabla kâr ve ayvazları efendileri her ne-

fes aldıkça Yıldızta bildirmekle mükelleftiler. Bunlar misafir kabul edemezlerdi. Seyahat etmek akıllarından geçmezdi. Daireleri ne devamı mecbur olan kimseler hem sarayca müsecceldi, hem daimi nezaret altında idiler.

Abdülhamit, Reşat efendinin yalnız adamlarını değil, kendilerinden alışveriş edilen esnafta bile arasına sürerdi. Meselâ kuyumcusu Kostandara Sinoba nefyedilmişti..

Abdülhamit, hanedanına, işte, böyle bir gözle bakardı. Bittabi şehzadeler de zatı şahaneyi takdis ve tebciil etmezlerdi. İçlerinde yalnız Vahdettin efendi padişahın doğrudan doğruya bendesi, hafiyesi idi. Onun mevkii başka. Altınacı Sultan Mehmet, Abdülhamidin öz talebesidir. Eğer zemin, zaman müsait olup da bu küçük birader ağabeyi gibi 33 esne saltanat etseydi, Türk milleti 33 menegene içinde daha kıvranırdı..

Şehzadeler böyle. Sultanların hayatı, denebilir ki, onlarınkinden biraz daha serbestti. Meselâ sultanlar gece yatışma misafirler kabul edebilirlerdi. Sadrazam paşanın kızı, konukmuşu, rical haremeleri.. Bunlar faraza Zekiye sultanın dairesinde yatarlar, yerler, içerler, hediyeler alırlar, eğlence ve şetarete iştirak ederlerdi. Öbür tarafta da damat paşa vur patlasmın, çal oynasmın selâmlık dairesinde misafirlerle eğlenir, güler, oynardı.

Her halde, şehzade daireleri, sultan sarayları gibi açık olamazdı. Kezâlik hepsi çerkes cariye olan şehzadelerin kadim efendileri sultanlar gibi hür değildiler.

Sultan Hamit sevdiği şehzadelerine bile nisbî, izafi bir hürriyet temin etmemişti. Meselâ bu yamañ padişahın en sevgili oğlu, gözü nün bebeği Bürhanettin efendi için bile hürriyet vadisinde ayrı bir muamele yapmazdı. Demek oluyor ki, padişah (bütün) şehzadeleri, Reşat efendiden dün doğan şehzade yumurcağına kadar birer rakip görüyordu. Burada da Yavuz sultan Selimin ruhuna tesadüf ediyoruz. Bu Yavuz kardeşlerini, yeğenlerini, hatta bunların masumlarını bile cellâtlarına kıtır kıtır doğratmıştı. Sebebi hep rekabet ihtimali idi. Sultan Hamitte de aynı ruh hortluyor. Lâkin zaman müsait değil. 1900 senesinde hiç bir cellât, hiç bir çingene 150 şehzadeyi kementle boğamazdı. Kabasakal paşa bile bu kadar ileri gidemezdi. Bunun içindir ki sultan Hamit bütün bu şehzadeleri daimî ve eziyetli bir siyasi hapse mahkûm etti. Para, karı, rakı bo. Bütün bendegân kendisinden. Yemek, içmek mebzul. Lâkin hayat kısık. Bunlar en tabii hürriyetlerden mahrum. Böyle bir hayat insanı tüketir. Hele karı âlemi, o manasız, kültürsüz avratlar alayı.. Bunlar efendileri kabasaba bir tarzda eğlendirirler ve mütemadiyen yumurtlardı. Kırk tanesinin dimağı bir incir çekirdeği doldurmayan siyasi harem ağaları ise efendilerin (müshap) leri, yani

Hükümetin bir tetkiki

Bankalar

Çok faizle halkı zarara sokuyor..

Ankaradan gelen bir habere göre son seneler zarfında memleketin muhtelif taraflarında teşkil edilmiş olan bankalar hakkında hükümet tetkikata başlamıştır.

Bu tetkikatta bilhassa bankaların az sermaye ile teşekkül ettikleri halde çok faizle halkı zarara sokmaları ve bu suretle faiz miktarlarının çoğalmasa meselesi esas tutulmaktadır.

Ankaradan gelen bu haber İstanbuldaki alâkadarlar arasında çok büyük bir alâka ile karşılanmıştır. Nitekim dün bu hususta alâkadarlardan bir zat demişti ki:

— Hükümetin bu tetkiki çok yerindedir. Bilhassa bankaların istikbal hakkında iyi bir karar verilmesini alâka ile beklemekteyiz.

Az sermaye ile çok faiz almaları meselesi halkı çok ziyana sokmakta olduğu muhakkaktır. Hele köylü ve daha sonra ortadan daha aşağı halli şehir halkı evini, tarlasını terhin ederek aldığı bir kaç kuruşa yüzde kırk elli faiz vermektedir.

Meselâ banka ismini alan lâalet tayin bir sandıktan ileri geçemeyen bir müessese tarlaya, eve mukabil para ikraz etmekte ve bu paraya faiz, komisyon, muamele parası, sigorta ve saire namı altında yüzde elliye yakın para almaktadır. Halbuki ciddi bir müessese bir banka nihayet kanunî faizden ileriye geçmemektedir.

Bunlara mani olmak için en celeri tedbir banka ismi altında teşekkül eden müesseselerin istikbali hakkında iyi bir karar vermektir. Bu karar dört gözle bekliyoruz.

12 kişi öldüren azgın bir deli

PALEMBANG, 31 (A.A.) — Bir yerli, bir bağcı biçâğıle altısı henüz memeden kesilmemiş çocuk olmak üzere 12 kişiyi öldürmüştür.

müşteşarları idi. Artık düşününüz. Bütün hanedan tereddi etmişti. Kâmilen turfa olmuş bir aile. Muazzam bir tımarhane. Eğer şehzadeler çerkes cariye, sultanlar da paşazadelerle evlenmeyipgene kendi aileleri erkânile izdivaç etseler, yani hariçten taze kan karışmasa Osmanlı hanedanı zincirle bağlanacak azgın delilerden mürekkep olacaktır. Bu hanedan erkânını yarı deli halinde asırlardanberi ipka eden, işte, bu harici kandır.

.... Cemiyeti beşeriye içinde başka bir cemiyet.

Evet! Japonya imparatoru, tebaasının imanına göre bizzat alâlah, yerleri, gökleri yaratan allahı azimüşşanın tam kendisi imiş.

Osmanlı devrinde de padişahlar Japon hükümdarından aşağı addedilmiyorlardı. Padişah, resmen (zillullah) allahın gölgesi idi.

Cuma selâmlığında aylıklı şakşakçılar, padişah geçerken:

— Mağrur olma, padişahım, senden büyük allah var! diye bağırılmaz mıydı? Bir sultan doğururken yanındakiler:

— Allahın hikmetine bakınız. Sultan efendimiz bir (Benibeşer) gibi ağır çekiyor! derlermiş.

Celâl Nuri

Yarın akşam **A S R İ** sinemada büyük gala olarak Meşhur Uçan trapezler VORTLAYLAR, hokkabaz ve sihirbaz ROLF HANSEN ve altında top taşıyan adam tesmiye edilen K. ZOBEL tarafından fevkalade varyete numaraları

Sinemada: **DON JOSE MOJKA** nın temsili muhteşem **SON AŞKIM**

İspanyolca sözlü ve şarkılı zengin ve renkin film. Her gün 41-2 matinesile suvarisinde varyete vardır. Serbest dühülye kartları bu hafta için muteber değildir.

HERKES SARI ZEYBEK Operetini görmelidir

Gemi kurtarma şirketi

Gemi kurtarma Limet şirketinin hükümet hissesi daha çoğaltılarak anonim bir şirket haline getirilmesi kararı üzerine hazırlanan mukavele ıktisat vekâletince tasdik edilmiş ve maliye vekâletine gönderilmiştir. Mukavele maliye vekâleti tarafından da tasdik edilmiştir. Gemi kurtarma şirketinde şimdiye kadar hükümeti Seyrisefain idaresi temsil ediyordu. Seyrisefainin müstakbel vaziyeti henüz taayyün etmemiş olduğu için temsil hakkı idareden alınarak tahlisiye müdürlüğüne verilmiştir.

BOŞ Saatlerde

Temiz, hisli, şiirli, san'at-kâranec bir ifade ile yazılmış nesirler...

Mehmet Nurettin'in eseri

Bütün kitapçılarda arayınız

Çöl Güneşi ROMAN Yazan: Şükûfe Nihal ÇIKTI

TAKVİM

Çarşamba	Perşembe
1 Şubat	2 Şubat
6 Şevval	7 Şevval
Gün doğuşu 7,11	7,11
Gün batışı 17,26	17,25
Sabah namazı 6,46	6,46
Öğle namazı 12,28	12,28
İkinci namazı 15,09	15,09
Akşam namazı 17,26	17,26
Ya sî namazı 18,58	18,58
imsak 5,30	5,30
Yılın geçen günleri 32	33
.. kalan 334	333

HAVA — Yeşilköy Askeri rasat merkezinden verilen malûmata göre, bugün hava kısmen bulutlu ve garbi istikametlerden rüzgârlı olacaktır.

Dünkü sıcaklık en fazla 7, en az 4 derece, haav tazyik 762 milimetre idi.

Radyoda:

İSTANBUL — 18 den 18,45 e kadar Saz (Muzafer Bey), 18,45 ten 20 e kadar Orkestra, 20 den 20,25 e kadar Hamiyet Hanım, 20,30 dan 20,55 e kadar Mahmure Hanım, 20,55 ten 21,30 a kadar Hafız Sadedtin Bey, 21,30 dan 22,30 a kadar Orkestra, Ajans ve borsa haberi, saat ayarı.

Yeni Çıktı Musolini

Meşhur müverrih Emil Ludvig'in son eseri

Tercüme Haydar Rifat B.in

Her kitapçıda 100 kuruşa

BU AKŞAM Opera sinemasında

Seyircileri heyecan içinde bırakacak olan muazzam ve emsalsiz **Gizli Teşkilât** sergüzeşt filminin ilk iraesî Heyeti temsiliyesi başında: Bir Şanghay kabaresi mütezimi rolünde **GERDA MAURUS** Siyah haydut çetesi reisi **THEODOR LOOS** ve polis hafiyesi rolünde **PETER VOSS** gibi büyük artistler vardır. İlaveten: "ERGANUN KONSERİ," 1 kısmılık film

İstanbul Belediyesi:

Darülbedayî Şehir Tiyatrosu
Temsilleri:

Bu akşam saat 21,30 da **İSTANBUL BELEDİYESİ**

Sarı Zeybek

Opereti

Umuma

Altı yaşından aşağı olan çocuklar tiyatroya kabul edilemezler.

BORSA

31 Kânunusani 1933

Nukut	(Satış)
Kuruş	Kuruş
20 L. Fransız 171,—	1 Silin Av 27,—
1 Sterlin 728,—	1 Pezeta 17,—
1 Dolar 215,—	1 Mark 51,—
20 Lir 219,—	1 Zoloti 24,—
20 L. Belçika 117,—	1 Pengö 38,—
20 Drahm 27,—	20 Ley 23,—
20 İsviçre 820,—	20 Dinar 58,—
20 Lev 26,—	1 çervoneç —
1 Florin 85,—	1 Altın 625,—
20 Kuruş Çek 122,—	1 Mecidiye 34,—
	1 Banknot 240,—

Çek fiatları (kap. sa. 16)

Paris 12.06	Praha 15.8550
Londra 722,—	Vivana 4.0460
Nev-York 0.4706	Madrid 5.7281
Milano 9.22—	Berlin 1.9760
Brüksel 3.8850	Varşova 4.20—
Atina 81.7050	Peşte 3.5374
Cenevre 2.4290	Bükreş 80.2450
Sofya 65.74—	Belgrat 34.7950
Asterdam 1.1700	M. skova 1105 50

Esham

İş Bankası 10,—	Çerkes 3.95
Anadolu 23.75	Çimento Aı 11.50
Reji 8.10	Üyün Dey 24,—
Şir. Hayriye 15,—	Şark Dey 1.90
Tramvay 4.30	İtalya 2,—
U. Sigorta 24,—	Şark m. ceza 2.35
Bomonti 24.25	Telefon —

istikrazlar

istikrazlar	Tahviller
İst. dahill 93,75	Elektrik —
Şark D.yolları 5,60	Tramvay 51,50
D.Muvahhıde 62,—	Tünel 4,50
Gümrükler 3 55	Rihtim 18,50
Saydi mahı 4,35	Anadolu 43,00
Bağdat 8 55	Anadolu II 43,00
T askeriyeye —	A. Müessil 50,—

Mimarî kongresi

Güzel Sanatlar birliği mimarî şubesi kongre riyaşetinden:

Kongramız 3-2-933 cuma günü devam eyliyeceğinden azamî saat 15 te birliğe — Alay koşkıları

— teşrifleri rica olunur.

CANIM AYŞE

Selâmi İzzet

Kemal hayretle baktı. Şaşala-
dr.

Mösyö Regine ne ima etmek
istiyordu?

Bunu soracaktı. Olmıyacak
projeler kurmak ne demektir?

Tam bunu soracağı esnada
kapı açıldı, içeriye kâtip girdi.
Patronuna bir telgraf verdi, son-
ra elinde tuttuğu bir çift eldive-
ni Kemale uzattı ve sordu:

— Kemal bey, Şefik beyin ah-
pabıdır, değil mi?

— Evet.
— Lütfen kendisine eldivenle-
rini verirsiniz.

Mösyö Regine hiddetle kâtipi-
ne baktı. Kâtip hiddetin farkına
varmadı:

— Geçen gün mösyö Regine'le
görüşmeye geldiği zaman bizim o-
dada unutmuş.

Kemal eldivenleri aldı.

Artık meseleyi anlamıştı. Ar-
tık her şey tavazzuh etmişti.

Şefik Nuri bey, mösyö Regine
ile görüşmek üzere Marsilyaya
gelmişti. Buraya gelmesindeki
sebepler aşikârdı; Kemali Tunusa
tayin ettirmek.

Bunu neden istemişti?

Gayet sarıhtı. Kemal'in, Ayşe-
yi sevdiğini anlamış ve onu kı-
zından uzaklaştırmak istemişti.

Bunun için, mösyö Regine yu-
muşamıyor, fikrinde ısrar ediyor-
du.

Kemal kalktı, acı bir sesle:

— Şimdi buraya beyhude ye-
re geldiğimi anladım. Sizi boş
yere işgal ettiğim için affınızı rica
ederim.

Mösyö Regine dikkatle Kema-
lin yüzüne baktı. Kemal, soğuk
kanlılığını muhafaza etmeye ça-
lışıyordu. Yalnız biraz sararmış-
tı.

Mösyö Regine seciye kuvveti-
ni, azmî, iradeyi seven bir adam-
dı.

Kemal bir kere daha hoşuna
gitti.

Filvaki Şefik beye verdiği
sözden dönmeyecekti. Dönmesi-
ne imkân yoktu. Fakat Kemali de
kendine bağlıyacaktı. Onunla
dost olacaktı. Onu Parise getir-
tecekti. Hatta, babasının kim ol-
duğunu nazarı dikkate almadan,
onu yeğençelerinden birisile evlen-
direcekti.

Bunun için dedi ki:

— Size başka bir teklifim
var Kemal beyefendi.

— Buyrunuz.

— Sizi Parise alayım.

Kemal, Mösyö Regine'nin fik-
rinden geçeni sezdi ve bu teklifi,
nezaketle reddetti. Odadan çıktı.

Ertetsti gün, İstanbula hare-
ket eden bir vapura bindi.

Fakat içi rahat değildi. İstan-
bula yaklaştıkça gamlanıyordu.
Derdini, sıkıntısını artırıyordu.

Konağa ayak basar basmaz,
Şefik Nuri bey onu kapı dışarı
edecekti.

— Haydi Tunusa, vazifenin
başına! demesi, kapı dışarı et-
mek demektir.

Vapurdan inip de, rıhtımda
kimseyi görmeyince, vaziyetin
vahametini anladı. Halbuki Ay-
şe hareketini telgrafla bildir-
mişti. Demek genç kız onu karşı-
lamıya gelemedi.

Hemen bir otomobile atlayıp
konağa çıktı. Kapının önünde
Ayşeyi gördü.

Genç kızın elleri titriyordu.
Kemal derhal dedi ki:

— Ayşe, dedi, baban sevişti -
ğimizi biliyor.

— Biliyor mu?

— Evet biliyor ve beni sen-
den uzaklaştırmak için, beni Tu-
nusa tayin ettirdi.

— Cehennem bucağıma!

— Evet, cehennem bucağı -
na!

Tunus sahiden cehennem
bucağı idi.

Kemal, Ayşeden ayrılacağını
düşündükçe, kalbinin parça par-
ça, damar damar koparıldığını
hissediyordu.

Bahçede tahta bir kanapeye
oturdu. Başlarının üstünde
büyük bir manolya ağacı etrafa
güzel kokularını yayıyordu.

Ayşe sordu:

— Sen hiçbir teşebbüste bu-
lunmadın mı?

— Bulundum, Marsilyaya git-
tim. Rica ettim.

— Netice?

— Bütün ricalarım boşa gitti.

— Senin âmirlerin bu derece
taş yürekli mi?

— Mösyö Regine ricalarımın
karşısında taş yürekli kesildi. Söz
söylerken, bir duvarla konuğu
yormuşum zannediyordum.

Coşuyor, hiddetleniyordu.

Ayşe boynunu büktü:

— Ayrılacak mıyız?

— Bunun imkânı yok. Bizi
kimse ayıramaz. Artık buna im-
kân yoktur. Üç ay evvel olsaydı
belki o zaman kudretim vardı. O
zaman böyle bir teklif karşısında
kalsaydım derhal giderdim, u-
zaklaşırdım. Senden kaçardım..
Fakat şimdi!.. Ah bu dayım.. Ah
met Baruni beyi bu Daragon de-
nen kadın mahvetti. Aklını çel-
di.

Gözleri yaşardı.

Ayşe Kemal'in elini aldı, kal-
bine bastı:

— Kemal, nişanlım, kocam!..

— Kocam!.. Babanın razı ol-
masına imkân yoktur.

— Ne çıkar?.. Varsın razı ol-
masın. Biz gene evleniriz. On se-
kiz yaşını bitirmiş olan bir kız
istediği adamla evlenebilir..

Kemal acı acı başını salladı:

— Besle kargayı, oysun gözü-
nü!.. Hayır Ayşe. Ben babanın
elinde büyüdüm. Onun istemedi-
ği bir şeyi yapamam. Emniyeti
suiistimal etmiş olurum. Baba
muamelesi, baba şefkati gördü-
ğüm bir adama ihanet edemem.
Bu hareketime Şefik bey ne der?
Alem ne der?.. Ben babana hür-
metkârım. Ona âdeta perestîş
ederim. Beni o kurtardı. O adam
etti. O baktı, o çalıştırdı. Ona
çok borçluyum. Yegâne gayem
ona bu borcu ödemektir.. Hayat
bak beni ne vaziyete soktu. Ya
onu mahvetmem, yahut kendi
saadetimi ayaklar altına almam
lâzım.

— Kemal!

— Ya o dayım... Bana büyük
bir ümit verdikten sonra, yüz üs-
tü bıraktı. Baban da işin geç far-
kına vardı. Keşki birkaç ay evvel
anlasaydı. Artık seni başkaları-
na bırakamam. Senden uzaklaşa-
mam. Senin, başka birinin karısı
olmana tahammül edemem..

— Ben, başka kimseye var-
mam Kemal.

(Devamı var)

3 Kaçakçı

9,5 okka esrar
kaçırırken yakayı
ele verdiler..

Gümrük muhafaza memurları
tarafından dün dokuz buçuk okka
esrar yakalanmıştır.

Hâdise şu suretle meydana çık-
mıştır:

Süleyman ile Ali ve Hamza is-
minde üç arkadaş evvelki gün 9,5
okka esrar tedarik ederek pahalı
satmağa bu suretle zengin olmağa
karar vermişlerdir.

Fakat kaçak suretile tedarik edi-
len esrarın nakli için esrarları üç
arkadaş aralarında taksim etmiş-
ler ve üzerlerine alarak yola çık-
mışlardır.

Bundan sonra sandala binerek
Anadolu sahiline geçmek istemiş-
lerdir. Fakat gümrük muhafaza
memurları meseleden haberdar ol-
unca hemen bir sandala atılarak
kaçakçıları takip etmişlerdir.

Kaçakçıların sandalı yavaş ya-
vaş Burgaz adasına doğru gidince
gümrük memurları da Burgaz ada-
sında üç kaçakçıyı yakalamıya mu-
vaffak olmuşlardır.

Üç kaçakçı adliyeye verilmiştir.

Paket paket esrar

Galatada rıhtım caddesinde şü-
p heli bir vaziyette dolaşan Mustafa
Ahmet, Rıza isiminde üç kişi çevril-
miş, üzerlerinde paket paket esrar
bulunmuştur. Esrarıcılar yakalan-
mışlardır.

Acele ve bir kaza

Kadıköyünde Moda caddesinde
Haranko apartmanında oturan
Karni isiminde bir kız Tünelden
pura yetişmek üzere acele ile çıkar-
ken ayağı vagonlardan birile bir
demirin arasında sıkışmış, kırıl-
mıştır. Matmazel hastahaneye kal-
dırılmıştır.

Darülfünun talebe yurdu

Beyazıtta darülfünun binası ar-
kasındaki binanın tamiri yirmi gü-
ne kadar bitecektir. Talebe yurdu
ittihaz edilecek olan bu binaya
mart nihayetine doğru talebe ka-
bulüne başlanacaktır. Evkaf tara-
fından bazı noksanların ikmal i-
çin yeniden 7000 lira tahsisat ve-
rilmiştir. Binanın idaresi evkaf ta-
rafından deruhte edilecektir. Bu
sene yurda 100 talebe alınması kar-
arlaştırılmıştır.

Rusyada

Bin kırk odalı bir

otel yapılıyor

Leningratta Neva nehri sahilin-
de ecnebi seyyahlar için Avrupa-
nın en muazzam otellerinden biri
olmak üzere bir otel inşasına baş-
lanılmıştır. Otelin 1040 odası ola-
caktır, bu odaların bütün pencere-
leri orijinal projeye göre tertip ve
tanzim olunarak cenuba doğru tev-
cih edilmiştir. Otelin iki katı inşa
olunmuştur. Böyle başka muazzam
bir otel de Moskova şehrinin mer-
kezi mevkiinde inşa olunmuştur.

Rusyada nüfus artıyor

Son on beş sene zarfında Sovyet
sosyalist cumhuriyetlerinin nüfusu
35 milyon kişi artmıştır. 1931, 1932
senelerinde S. S. C. ittihadında a-
halinin tezayüdü 10 milyona balığ
olmuştur. Bu ölüm hadiselerinin
azalması ve doğumların çoğalma-
sı netayicidir.

TUNALI'yı analım!

Öz dilimizin coşkun âşığı on yıl
evvel meclise ne teklif etmişti?

Öz dilimizi her türlü istilâ ve
işgalden kurtarmak için açılan bu
son savaşın ilk
habercilerinden
biri de Tunalı
Hilmi'dir. Mer-
hum, bütün meb-
usluğu devre-
sinde, mecliste,
yabancı kaide-
lerle terkip yap-
tırmamak, türk-
çenin kendi un-
surlarını hâkim
kılmakta — tabir tam yerinde-
dir — coşkun bir taraftar oldu.
Meselâ bugün (Yüksek Reisliğe)
hitabı ile değiştirilmiş olan (Riya-
yeti celileye) klişesinden (celile)
yi atmak için Tunalı'nın haykırış-
ları müzakereyi dinliyenlerin halâ
kulaklarından gitmez, lüzumsuz
bir yabancı kelimeyi kanundan
kovmak için çırpınır gibi kürsü-
ye koşuşları göz önünden ayrı-
maz.

Merhum Tunalı
Hilmi Bey

Tunalı Hilmi, bundan on yıl
evvel gene bu savaş cümlesinden
olarak, meclise bir teklif vermişti.
Şimdiki dil cemiyetinin yaptığı işi
maarife yaptırmak istiyor, kanun-
ları herkesin kolayca anlayacağı
bir dille yazdırmanın çarelerini
düşünüyordu.

Tunalı'nın (Türkçe kanunu) a-
dını verdiği bu teklifi suretini hem
rahmetle anılmasına sebep olur,
hem belki tatbikatta istifade edi-
lecek bir tarafı bulunur diye bu-
gün okuyucularımıza naklediyo-
ruz:

Tunalı'nın (Türkçe kanunu) a-
dını verdiği bu teklifi suretini hem
rahmetle anılmasına sebep olur,
hem belki tatbikatta istifade edi-
lecek bir tarafı bulunur diye bu-
gün okuyucularımıza naklediyo-
ruz:

Tunalı'nın (Türkçe kanunu) a-
dını verdiği bu teklifi suretini hem
rahmetle anılmasına sebep olur,
hem belki tatbikatta istifade edi-
lecek bir tarafı bulunur diye bu-
gün okuyucularımıza naklediyo-
ruz:

Tunalı'nın (Türkçe kanunu) a-
dını verdiği bu teklifi suretini hem
rahmetle anılmasına sebep olur,
hem belki tatbikatta istifade edi-
lecek bir tarafı bulunur diye bu-
gün okuyucularımıza naklediyo-
ruz:

Tunalı'nın (Türkçe kanunu) a-
dını verdiği bu teklifi suretini hem
rahmetle anılmasına sebep olur,
hem belki tatbikatta istifade edi-
lecek bir tarafı bulunur diye bu-
gün okuyucularımıza naklediyo-
ruz:

Tunalı'nın (Türkçe kanunu) a-
dını verdiği bu teklifi suretini hem
rahmetle anılmasına sebep olur,
hem belki tatbikatta istifade edi-
lecek bir tarafı bulunur diye bu-
gün okuyucularımıza naklediyo-
ruz:

Tunalı'nın (Türkçe kanunu) a-
dını verdiği bu teklifi suretini hem
rahmetle anılmasına sebep olur,
hem belki tatbikatta istifade edi-
lecek bir tarafı bulunur diye bu-
gün okuyucularımıza naklediyo-
ruz:

Tunalı'nın (Türkçe kanunu) a-
dını verdiği bu teklifi suretini hem
rahmetle anılmasına sebep olur,
hem belki tatbikatta istifade edi-
lecek bir tarafı bulunur diye bu-
gün okuyucularımıza naklediyo-
ruz:

Tunalı'nın (Türkçe kanunu) a-
dını verdiği bu teklifi suretini hem
rahmetle anılmasına sebep olur,
hem belki tatbikatta istifade edi-
lecek bir tarafı bulunur diye bu-
gün okuyucularımıza naklediyo-
ruz:

Tunalı'nın (Türkçe kanunu) a-
dını verdiği bu teklifi suretini hem
rahmetle anılmasına sebep olur,
hem belki tatbikatta istifade edi-
lecek bir tarafı bulunur diye bu-
gün okuyucularımıza naklediyo-
ruz:

Tunalı'nın (Türkçe kanunu) a-
dını verdiği bu teklifi suretini hem
rahmetle anılmasına sebep olur,
hem belki tatbikatta istifade edi-
lecek bir tarafı bulunur diye bu-
gün okuyucularımıza naklediyo-
ruz:

Madde 1 — Maarif vekilliğinde (Elifbe,
imlâ, öz türkçe kaideleri, sarfı, nahvî, lû-
gati) işlerini neticelendirir, en çok on bir
kişilik bir (Türkçe encümeni) bulunur.

Madde 2 — Türkçe encümeni, her ilim
gubesi için bir (İstilah encümeni) teşkil
eder; her istilâh encümeni, mevcut istilâh-
ları hem türkçeleştirme, hem de bunları
halk dilince olmaları imkânını araştırma,
bulma vazifelerini görür.

Madde 3 — Türkçe encümeni, bir yandan
kabul ettiği (öz türkçe kaideleri) ni (E-
lifbe, imlâ) kararlarını (1924 — 340) yılı
sonundan önce ilâna; bir yandan da dördün-
cül madde hükümlerini icra zeminini hazırla-
tma mecburdur.

Madde 4 — (İlkmektepler) de 1342 - 1926
(Orta mektepler) de 1344 — 1928; (Yüksek
mektepler) le herhangî bir derecedeki ilim
müesseselerinde (1346 - 1931) yılından sonra
yalnız türkçe kaidesi metinleri, istilâhları
havi kitaplar kullanılabilir.

Madde 5 — Maarif vekilliği, mükâfatlı
müsabakalar açabilir. Encümenler âzalarında
ayda üç bin kuruştan eksik, altı bin kuruştan
artık olmak üzere tahsisat verebi-
lir.

Madde 6 — Hükümet 1343 (1927) yılm-
dan sonraki gazete, mecmua imtiyazlarını
ancak encümen kaidelerinin kullanılmasını
temin ederek verebilir.

Madde 7 — Hükümetin yazıca her mu-
haberesi, muamelesi 1342 (1926) yılından
sonra türkçe kaidelerce olur. Bu madde
hijâfında hareket eden her memur, hükû-
metin tamim edeceği talimata göre ceza
görür. Henüz türkçeleştirilmemiş istilâhları
1346 (1930) yılı sonuna kadar kullananlar
için mes'uliyet yoktur.

Madde 8 — Türkiye Büyük Millet Meclis-
inin her kanunu, kararı, bu kanunun ka-
bulüne, hiç olmazsa, terkipçe türk dil kaideleri-
le yazılır olur.

Tunalı merhumun, bu teklif ile
arzu ettiği neticelere — bu tekli-
fin mecliste yürümemesiyle sabittir
ki — teklifte düşündüğü tedbirler-
le tesbit ettiği tarihlere varmak
mümkün olmayacaktır. Bu milliyet
bayrağını Gazi Reisimizin dehası-
dır ki mukadder olan istikbaline
götürüyor.

Muhakeme sonunda
tevkif edilen kaçakçılar..

Biri 64 çakmak taşı, öteki dört kilo
kaçak tütün yüzünden ..

Yüksek kaldırımında tuhafiyeci
Yani Efendi, dün Adliyedeki ihti-
sas mahkemesinde kaçakçılıktan
muhakeme edilmiştir.

Yani Efendinin dükkânı aran-
mış, altmış dört tane çakmak taşı
bulunmuş. Dün, muhakeme başla-
mış, bitmiş, kaçakçılık sabit görül-
müş, maznun altı ay hapse mah-
kûm edilmiş ve derhal tevkif olun-
muştur.

§ Bir müddet evvel, Gemlikli Is-
mail isiminde birisi, adliyedeki ih-
tisas mahkemesinde yanında dört
kilo kaçak tütün bulunduğu için
bir ay hapse mahkûm edilmişti.

Müddeiumumiliğin temyizi üze-
rine, temyiz mahkemesi bu kararı
bozmuş, dün yeniden muhakeme
neticesinde İsmail altı ay hapse
mahkûm edilerek, tevkif olunmuş-
tur.

**Evinde bir kaç bin
çakmak taşı bulunan
ve satan ..**

Evinde bir kaç bin tane kaçak
çakmak taşı bulunduğu için muha-
keme edilen müteakib Osman Bey
le bu çakmak taşlarını satmağa de-
lâletten suçlu görülen dört kişinin
muhakemelerine dün adliyedeki
ihtisas mahkemesinde devam olun-
muştur.

Dünkü muhakemede, maznun-
lardan kunduracı Tevfik Efendile
bu hadiseyi öğrenerek inhisar me-
muru Neşet Efendiye haber ver-
diği mevzuu bahis olan Hüseyin E-
fendi karşılaştırılmışlar, Hüseyin
Efendi, Tevfik Efendinin kendisi-
ne çakmak taşı satmak maksadile
müracaat ettiği şeklinde ifade ver-
miştir.

Tevfik Efendi, bunun doğru ol-
madığını, kendisinin hadiseyi ih-
bar yollu müracaat ettiğini anlat-
mış ve daha iki şahidin çağırıl-
arak tahkikatın derinleştirilmesini
istemmiştir.

Muhakeme, tahkikatın derinleş-
tirilmesi için kalmıştır.

inhisarlar umum
müdürü

Bayramdan evvel, yeni bütçe
hakında inhisar vekaletine izahat
vermek üzere Ankaraya giden in-
hisarlar umum müdürü Hüsnü B.
şehrimize dönmüştür.

Inhisarlar umum müdürlüğü-
nün yeni bütçesi geçen senekinin
aynıdır. Yalnız masraf kısmında
800 bin lira bir tasarruf temin e-
dilmiş. İnhisar idaresi yeni büt-
çesinde, bu para ile fabrikaların is-
lahını teklif etmiştir.

Hitler Kabinesi

Matbuat hürriyetine ve kanunu esasiye hürmetkâr ..

BERLİN, 31 (A.A.) — Kasten bir millî temerküz kabinesi şeklinde gösterilmiş olan Hitler kabinesi, parlâmenter bir hükümettir. Dahiliye nazırı M. Frik ile yeni matbuat müdürü M. Funkun ecebebi ve Alman gazeteleri müessesilerine hükümetin kanunu esasiye muhafaza edeceğine dair olan beyanatları da yeni hükümetin parlâmenter mahiyetine bir delildir.

Hükümet, aynı zamanda kanun esasiye tadil ve son zamanlarda pek çok bahsedilmiş olan fevkalâde ahval rejimi ilân etmek tasavvurunda bulunduğu dair olan şâyiaları tekzip etmektedir.

Bilhassa yapılan beyanat, hükümetin matbuat hürriyetine ve parlâmento ile teşriki mesaiye büyük bir ehemmiyet atfetmekte olduğunu göstermiştir.

Kendilerine sorulan bir suale cevaben hükümet müessesileri, hükümetin her hangi bir fırka aleyhinde tedbirler ittihazına kalkışmak tasavvurunda olmadığını beyan etmişlerdir. Dahiliye nazırı M. Frik'in yeni hükümetin bütün milletlerle muslihane teşriki mesaiide bulunacağını ve milliyetçi sosyalistlerin ele geçirmiş oldukları iktidarı, bir takım iktisadî ve nakfî tecrübeler yolunda kullanmak tasavvurunda olmadıklarını bildiren sözleri hususî bir ehemmiyet almaktadır.

Hitler kabinesinin beyannamesi

BERLİN, 31 (A.A.) — Kıdemliler meclisi, Rayıştağın kabinesinin beyannamesini dinlemek üzere 7 Şubattan evvel toplanmasına karar vermiştir.

Komünistler daha şimdiden Hitler kabinesine karşı ademi itimad mutazammın bir takrir vermişlerdir.

Hitlercilerin nümayişi

BERLİN, 31 (A.A.) — Volf A. Jansı bildiriyor: Dün akşam saat 18 den itibaren Vilhemstrase, Brandburg kapısı, Ihlamurlar caddesi, Hitlercilerin nümayişlerini

bekleyen binlerce kişiyle dolmuştur.

Geçit, saat 20 de başlamıştır. 15,000 Hitlerci başvekâlet dairesinin önünden geçmişlerdir. Bu geçit saatlerce devam etmiştir.

Hiç bir hâdise olmamıştır. M. Hitler, bir balkondan geçit resmini seyretmiştir.

Halk yeni başvekili şiddetle alkışlamıştır.

Komünistlerin nümayişi

BERLİN, 31 (A.A.) — Komünistler, dün akşam Hitler kabinesinin teşekkülü aleyhinde bir kaç defa nümayiş yapmağa kalkmışlarsa da polis tarafından kolaylıkla dağıtılmışlardır.

Bir takım tevkifat icra edilmiştir.

Komünistlere mani olmayacaklar

Berlin, 31 (A.A.) — Matbuat müessesilerine beyanatta bulunan dahiliye nazırı M. Frik, yeni hükümetin fikir hürriyetine taraftar olduğunu ve komünist fırkasının faaliyetine hiç bir veçhile mani olmayacağını söylemiştir.

Hükümet M. fon Papenin kanunu esasi islahatı projelerini tekrar ele almayacak ve ahvali fevkalâde hali ilân etmeyecektir.

Fener alayları

BERLİN, 31 (A.A.) — Yeni Alman kabinesi, dün M. Hitlerin riyaseti altında ilk içtimamı akdetmiştir. Yeni başvekil, bugünün millî bir temerküz kabinesile millî kuvvetlerin birleşmesi noktai nazarından pek mühim bir gün olduğunu söylemiştir. Mumailiyeh, müteakiben kabinesinin uhtesine düşen siyasi vazifelerden ve Rayıştağa karşı alacağı hattı hareketten bahsetmiştir.

M. Hitlerin, bugün merkez fırkası reisi M. Kaas ile bir mülâkatabulunması muhtemeldir.

Birinci Hitler kabinesinin teşekkülünü tes'it etmek için Hitler hükümeti Çelik miğferliler müfrezeleri dün akşam bir fener alayı tertip etmişlerdir.

etmektedir. Mumailiyeh, netice olarak, taraftarlarından Almanyanın şeref, hürriyet ve içtimai sulh esaslarına istinaden tekrar canlanması için kendisine itimat etmelerini istemektedir.

Fransızlara göre yeni Alman hükümeti ve Hitler

PARİS, 31 (A.A.) — Bütün gazeteler, Hitlerin başvekâlete gelmesi dolayısıyla şiddetli bir heyecan izhar etmektedirler.

Gazetelerin ekserisi, yeni başvekilin kabinede müessesileri bulunan fırkalara karşı pek büyük fedakârlıklarda bulunmak suretile iktidar mevkiine gelmiş olduğunu kaydetmektedirler.

Gazeteler, bu halin Almanyanın müstakbel siyasetinde bir itidal unsuru olacağı mütaleasını serdetmekte ve nazilerin hiç bir veçhile Nazi reisine tâbi vaziyetinde olmamalarını da gene bir itidal unsuru telâkki eylemektedir.

Fransız gazeteleri, bu mülâ hazaların, milliyetçi sosyalist reisinin haricî siyaset sahasında tehlikeli inhirafı yapmasına ve meselâ intihabat mücadeleleri esnasındaki beyanatlarında millete vadetmiş olduğu şeyleri yerine getirememesini mazur göstermek için tehlikeli bir haricî siyaset takibile nüfuz kazanmak teşebbüsüne kıyam eylesine mâni olacağı fikrindedir.

Bazı gazeteler, Hitlerle kuvvetlerinin idaresi için lâzım olduğu ve Almanyanın hakiki reisinin bu zarurî kuvvete hizmet etmek değil, onu istihdam ve iktidar mevkiinde hırpalyarak bir daha kalkınmayacak surette sukutunu hazırlamak istemiş olduklarını yazmaktadır.

M. Fon Neurath'ın hariciye nezareti makamında bulunması, Almanyanın haricî siyasetinde derin bir tebeddül olmayacağına delil addedilmektedir.

Maamafih gazeteler, Nazi reisini Almanyanın en yüksek siyasi mevkiine getiren manevî tahavvülün ve böyle bir kabinesinin taşımakta olduğu müşkülât tohumlarının bir tehlike teşkil etmekte olduğunu gizlememektedirler.

Sağ cenahın fikirlerini yayan Figaro gazetesi diyor ki:

"Haricî noktai nazardan Hitler, vahim bir tehlike teşkil etmektedir.."

Bu gazete, Nazi programına tevfikân şark hudutlarında gürültülü nümayişler yapılmasından korkmaktadır.

Petit Parisien diyor ki: Hindenburgla fon Papen, Hitleri çetin ve tehlikeli bir imtihana çekmiş oldukları zannında bulunuyorlar.

Reisicümhurla sabık başvekil, Hitlerin deruhte ettiği işi başarmayacağı ve nihayet halkın teveccühünü ve muhabbetini kaybedeceğini ümit etmektedirler.

Sol cenah gazeteleri, Hitlerin muahedelerin yeniden tetkikine ve diğer hususata müteallik mücadeleyi velev muvakkaten olsun yeniden şiddetlendirmek tehlikesini göze almasından korkmakta sağ cenah gazeteleriyle beraberdir.

Japonya bir taraftan Çin şehirlerini bombardman ediyor

öte taraftan müzakereler devam ediyor Fakat Japon maliyesi fena halde..

ŞANGHAY, 31 (A.A.) — Bir kaç gündünberi alman haberlerde Japon hava kuvvetlerinin Yehol eyaletinin şark kısmındaki şehirleri, sık sık bombardman ettikleri bildirilmektedir.

Kailu şehri, ikinci kânunun 21 inden 24 üne kadar bombardman edilmiştir. Aynı zamanda Yeholun şimal kısmında bulunan başka şehirlerde tayyareler tarafından bombardman edilmiştir.

Bir taraftan da müzakere..

CENEVRE, 31 (A.A.) — On dokuzlar komitesi milletler cemiyeti büyük meclisine tevdi edilecek olan raporun ilk üç faslını bir daha tetkik edecektir. Japon mahafili, Japon hükümetinin bugünlerde ittihaz edeceği hattı hareket hakkında pek ketum davranmaktadır. Diğer taraftan Tokyo kabinesinin dün ve bu sabah, Cenevrede takip edilecek hattı hareket hakkında müzakeratta bulunmak üzere hususî bir içtima aktetmiş olduğu haber verilmektedir. İhtilâflı olan en mühim nokta, on dokuzların yeni Mançuri devletinin tanınması meselesine hiç te kapalı bir tarzda olmayarak esbabi mucibe lâyhısının son fıkrasında telmihte bulunmak suretile almış oldukları vaziyettir.

Binaenaleyh, Japon heyetinin önümüzdeki günler zarfında nasıl bir hattı hareket ittihaz edeceğini şimdiden tayin etmek mevsimsizdir. Çünkü heyet bu bapta talimat almamıştır.

Japonyanın malî vaziyeti ve askerî bütçesi

Japon - Çin münasebatının gerginleşmesi münasebetile Sovyet gazeteleri Aksayı şark meselesine fazla ehemmiyet atfetmektedirler. Sovyet gazetelerinin iddiasına göre Mançurya meselesi

Sanayi ve Maadin bankası

Sanayi ve maadin bankasının teşkil edilecek sanayi ofisi ve sanayi kredi müessesesine devri işlerle meşgul olan komisyon dün de İhsan Rifat Beyin reisliğinde toplanmıştır. Komisyon Sanayi ve Maadin bankası mevcudatının teşkil edilecek iki müesseseye taksimile meşgul olmakta, ayrıca her iki müessese için birer teşkilât projesi hazırlamaktadır. Bu işler Şubatın onuna kadar ikmal edilmiş olacaktır.

Adliye vekili

Bayramı geçirmek üzere şehri mize gelen Adliye vekili Yusuf Kemal Beyin daha bir kaç gün burada kalması muhtemeldir.

Hindistan'da

BOMBAY, 31 (A.A.) — Polis, Şinsürahta hükümet konağının üzerine kongrenin bayrağını çekmiş olan Gandhi taraftarlarından bir grupun üzerine ateş açmıştır. Gandhi taraftarlarından altı kişi yaralanmıştır.

Japonyanın dahili buhranını arttırmıştır.

Japonyanın 1931 - 1932 senesi devlet bütçesinde 121 milyon yen açık varken 1932 - 1933 bütçesinde bu açık 750 milyon yene balığ olmuştur. 1933 - 1934 bütçesi plânında bir milyar yüz milyon yen açık olacağı gözüküyor.

1932 senesi bir kânunu evvelinde Japonyanın altı milyar 856 milyon yen borcu vardı ki bunun bir milyar 398 milyon yeni Japonyanın haricî devletlere olan borcudur.

Bir çok fabrikalar kapatılmış ve neticede Japonyada işsizlerin miktarı üç milyon kişiye balığ olmuştur.

Japonya askerî mahafili Japon askerî bütçesinin azlığından müştekidirler. Harbiye nezareti Mançurideki askerî kit'aların miktarının arttırılmasını talep etmektedir. Şimdi Mançuryaya yeniden hava, otomobil, tank ve demiryolu ve topçu kit'aları gönderilmektedir. Zabitan ve askerlerin yeni harp aletlerini istimalde güçlük çekmemeleri için yapılması ictiza eden hususî talimlere yüz bin kişi iştirak edecektir. En fazla dikkat edilen saha yeni sistem hafif ve ağır mitralyözlerin, tayyarelerin, otomobillerin ve tankların idaresidir. Bunların miktarı bu sene içinde bir kaç defa tezyüt edecektir. Radyo ile boğucu gazların dahi miktarı ehemmiyetli bir derecede artmaktadır.

Bu sene zarfında 90 milyon yenlik yeni tanklar, mitralyözler, sahra topları, zırhlı otomobiller, gaz maskeleri alınacaktır.

1934 - 1935 senesi askerî bütçesinin daha fazla olacağını harbiye nazırı parlâmentoda söylemiştir.

İki sene zarfında Japonyanın Mançuryadaki kuvvetlerinin miktarı yüzde elli artacaktır.

Marsilya - Batavia hava nakliyatı

BATAVIA, 31 (A.A.) — Bataviaya gelen doktor Eknör, Marsilya ile Batavia arasında kabilesik balonlarla hava nakliyatının 18 aya kadar başlanabileceğini söylemiştir.

Doktor Eknör, takriben 5 gün sürecek olan bu seferler için 3 kabilesik balona lüzum olduğunu bildirmiştir.

Fransa - Almanya

PARİS, 31 (A.A.) — Fransız hükümeti, Alman — Fransız ticaret mukavelesini tadil eden ve 28-12-1933 tarihinde imzalanan itilâfnameyi şubatın birinci gününden itibaren muvakkat bir müddet için meriyet mevkiine koymuştur.

Bolivya - Parage harbi

ASSOMPTION, 31 (A.A.) — Parage menabiinden bildirildiğine göre, Bolivya tayyareleri, İlepol hastahanesini bombardman ederek 7 kişinin ölmesine ve 4 kişinin yaralanmasına sebebiyet vermişlerdir.

Alman komünistleri

Hitlercilere ateş açtılar.

Onların tethiş hareketine giriştikleri anlaşılmaktadır. Umumî grev teşviki var

BERLİN, 31 (A.A.) — Milliyetçi sosyalistlerin hücum kit'alarına mensup bir müfreze asker, dün gece yapılan fener alayından dönerken komünistler tarafından açılan silâh ateşile karşılanmışlardır.

Bir polis muavinile hücum kit'aları şeflerinden biri ölmüştür.

Komünist Rota Fahve gazetesinin nüshaları, umumî greve teşvik eden bir beyanname neşrettiğinden dolayı zabıtaca toplatılmıştır.

Doğru malûmat alan mahafil, komünistlerin giriştikleri tethiş hareketlerinin kendileri için - bugün evvelki hükümet zamanında olduğundan çok daha vahim - bir takım tehlikeler doğuracağını bizzat anlamağa ve takdir et-

meğe mecbur oldukları fikrinde dir.

Salâhiyyetar mahafil, umumî bir grev tehlikesinin hiç bir suretle mevcut olmadığı kanaatinde dir.

Şimdiye kadar böyle bir teşebbüs olmamıştır.

M. Hitlerin bir beyannamesi

BERLİN, 31 (A.A.) — M. Hitler, Nazi fırkasına hitaben bir beyanname neşrederek millî gruplara mensup fırkaların Almanyanın itilâsı maksadile yapılacak müşterek bir mücadele için birleşeceklerini beyan etmektedir. Mumailiyeh, müfrit milliyetperverlerin bu muazzam işi başa çıkarmağa muvaffak olacaklarını teyit

Bugün şehir meclisi açılıyor

(Baş tarafı 1 inci sayfamızda)

şağıda gösterilen üç esasa istinat edilerek tesbit edilmiştir:

- 1 — Üç senelik varidatın vasa-tisi,
- 2 — Son sene varidatı,
- 3 — 932 senesinin ilk altı aylık hasılatı, varidatın nevine ve mad-denin hususiyetine göre bunlardan her biri veya heyeti tümüyesini.

933 bütçesinde vilâyet varida-tı 932 senesi yekûnundan 141.752 lira noksanile 3.797.815 liradır. Geçen seneye nazaran husule ge-len noksanlığın nisbeti % 3,59 dur.

Belediye varidatı yekûnu 6.295.727 liradır. Yekûnu, geçen sene bütçesinin belediye varidatı yekûnuna nazaran 1.223.164 lira noksansa da 932 bütçesine Priye bankası istikrazı taksitinden alınacak 980.000 liranın da dahil bulunduğ ve bunun hakiki ve de-vamlı bir varidat olmadığı nazarı dikkate alınırsa farkın 243.164 li-radan ibaret bulunduğu anlaşılır. Bu hakiki miktara göre noksan-lığın nisbeti % 3,23 tür.

Belediye ve vilâyet bütçeleri -nin umumî yekûnu 10.093.542 li-radır. Gene 980.000 lira 932 sene-si bütçesi yekûnundan tenzil e-dilerek teklif bütçesi yekûnile mukayese edilirse 933 bütçesi u-mumî yekûnunda geçen sene ye-kûnuna nazaran 384.916 lira nok-san olduğu ve tenakusun % 3,35 nisbetinde bulunduğu görülür.

Vilâyet varidatındaki nok-san şu maddelerdedir:

Millî tekâliften hisseler fas-lında 11.000 lira, imarî ve imarî-içkiler inhisarından vilâyet hissesi faslında 11.000 lira, ida-rei hususiyetli hisseleri faslında 9.016, maarif hisseleri faslında 76.050 lira müessesat ve emlak hasılatı faslında 9.700 lira, müte-ferrik ve mütenevvi varidat fas-lında 16.500 lira, teberrüler ve muavenetler faslında 7.607 lira noksanlık vardır.

Belediye varidatındaki nok-sanlar ise şu maddelerdedir:

Eğlence resminde 5.000 lira, pazar yerlerinin işgal resminde 3.000 lira, konturato resminde 20.000 lira, köprüler resminde 30.000 lira, şerefiye resminde 50.250 lira, Belediye emlak kira-larında 40.000 lira, haller resmin-de 29.839 liradır.

Daimî encümen azasından Av-ni Bey, hazırlanan 933 bütçesi hakkında şu izahatı vermiştir:

“— Maaşlara zam icrası hak-kındaki talepler kabul edilmedi. Hattâ kanunen zam görmesi lâ-zım gelen maaşlara bile tahsisatın darlığından dolayı bir şey yapılamadı.

Bu vaziyet karşısında vilâyet dahilinde bu sene yeni mektep bi-nası inşa edilemeyecektir. Yalnız tahsisatı kabul ve mukaveleye raptedilenlerin inşaatına devam edilecektir. Bütün hizmetleri ifa etmek için nelerden kısmak lâzım geldiği hakkında çok sıkıntı çek-tik. Yeni yol inşaat ve tamaratı için mümkün olduğu kadar fazla tahsisat koymak istedik. Bütçe -nin tevzininde geçtiğimiz sığın-tı, tahminleri tamamiyle hakiki koymamızdan ileri gelmiştir. Va-ridat hususunda en küçük inkışaf ihtimalini bile nazarı itibara al-mıyarak bütçeyi tanzim ettik. Yol inşaatında kabul edeceğimiz esas şudur: Vilâyet yollarında olduğu

Fransada

Buhran bitti, yeni kabine teşekkül etti

PARİS, 31 (A.A.) — M. Dala-dier, sosyalistlerle yaptığı müza-kerelerin akim kalması üzerine, şimdi tamamen radikal temayülâ-ta sahip mütecanis bir kabine teş-kiline çalışmaktadır.

Mumaileyh, harbiye nezaretini bizzat deruhte edecektir. M. Dala-dier, M. Şotan'ı dahiliye, M. Pol Bonkuru hariciye, M. Bonneyi maliye, M. Lâmuröyü bütçe neza-retlerine tayin etmiştir.

M. Daladier, kabinenin teşkil-i ni bu sabah ikmal edecek ve kabi-nenin diğer azaları şunlar olacak-tır:

Adliye nazırı M. Pönansiye, Ter-biye nazırı M. dö Monzi, Bahriye nazırı M. Leyg, Müstemlekât na-zırı M. Sarro, Ticaret nazırı M. Paganon, Nafia nazırı M. Regnier, Ziraat nazırı M. Kille, Posta tel-graf ve tedefon nazırı M. Loran Eynak, Tekaüt nazırı M. Düko, Mesai nazırı M. Sere. Hava işleri nazırı (Dr. müsaade ettiği takdirde) M. Penlöve. Umumi Sıhhat ne-zaretille müsteşarlıkların ekserisi ilga edilecektir.

Fransada sosyalistler hükûmete iştirak etmiyorlar ..

PARİS, 31 (A.A.) — Meb'u-san meclisi maliye encümeni ikin-sani kânuna ait muvakkat projeyi kabul etmiştir. Proje bugün parlâ-mento tarafından da tasdik olu-nacaktır.

Sosyalist grupu, hükûmete iştirak meselesini uzun uzadıya tet-bik etmiştir. Nihayet grup 17 re-ye karşı 64 reyile esas itibarile millî sosyalist meclisine müracaat etmeksizin hükûmete iştirak le-hinde karar vermiştir.

Yalnız hükûmetin icraatının geçen Haziranda kabul edilmiş olan sosyalist programından mül-hem olması için M. Daladiyeden teminat istenecektir.

Pasaportsuz adam

İZMİR, 31 — Suriyeden pasa-portsuz gelip huduttan çıkarılması lâzım gelen bir çerkes, Manisadan Kasabaya gönderilmiştir. Oradan İstanbula sevk edilecektir. Kendisi şüpheli görülmüştür. Bayramdan evvel yolda jandarmanın yüzüne ansızın ateş fırlatarak tüfeğini almış, diğer bir jandarmaya ateş aç-çarak kaçmış, Kemalpaşa kazası civarında ormanda yakalanmış-tır.

Kendisini takip eden bir müfre-zeye dağda tezkeresiz av yapan ve jandarmaların gittikleri istikame-te silâh atan bir avcıyı, bu çerkes zannetmiş ve durmasını ihtar et-miştir. Avcı bu emre itaat etmedi-ğinden ateş edilerek öldürülmüş-tür.

İngiliz - iran

CENEVRE, 31 (A.A.) — Millet-ler Cemiyeti konseyi mazbata mu-harriri M. Benesin tavassutu üze-rine İngiltere ve İran hükûmetleri arasında yapılan müzakereler iyi şerait altında devam etmektedir.

İki taraf arasında doğrudan doğ-ruya bir itilâf husule gelmesi müm-kündür.

gibi beş senelik bir program tan-zim etmek, şimdiye kadar ihmal edilen yolları iki senede yaptır-mak, parasını beş senede ödemek tir..”

Kari Mektupları

Doktor ücretleri ve hastalara dair

Bir kariimizden aldığımız şu mektubu hiç bir mütalea ilâve et-meksizin dercediyoruz:

Senelerdenberi okuduğum ga-zetenizde “hekimlerin kazancı,, serlevhalı ve Akıl Muhtar Beyin ce vabını da okumuştum. Her zaman alâkadar olduğum şu mevzu hak-kında ufak bir mütalea arzedece-ğim.

Memleketimizde her zaman ş-i-kâyet edilen bir mevzu vardır. O da doktor ve eczacılardandır. Bu-günkü etibbanın aldıkları tedavi ücreti çok fazladır. Vaziyeti mali-yemiz sınıf farkları nazari itibare almarak tetkik edilirse doktorları-mızın arzu ettikleri ve aldıkları vi-zita mikdarları hiç bir yerde gö-rülmeyecek derecede fazladır. A-kil Muhtar Bey: (Yarım ekmeği-ni düşünmeli, evi sıcak ve hayatı müemmen ve bütün ihtiyaçlardan vareste olmalıdır ki, ancak hasta-larına sağlam ve düşüncesiz bir fi-kirle hizmet etsin) diyor.

Evet, muhteşem bir hane, asan-sör, elektrik, kalorifer, banyo, ra-diyografi, masaj elektrik ilâ.. ol-malı. Alâ.. Fakat muhterem dok-tor bilmiyormu ki, insanların ihti-ras ve arzuları ve bilhassa zengin olmak emelleri doktor dahi olsa payansız ve gayesizdir.

Ifadelerinden aynen (Viyanada doktor Not Fagıl'm heykeli altın-da iyi bir hekim ancak mükemmel bir insandan olur) yazılı imiş: Şu hakikat karşısında gene bilmiyor-lar mı ki, mükemmel bir insanlık ancak her türlü ihtirastan ve alâ-yıştan uzak ve feragati nefisle, baş-kalarının zararına kendi hayatını yükseltmek nazariyesini terk et-mekle olacaktır?

Bir misal arzedeğim: 12 sene evvel Pariste idim. Profesör Jilbe-re muayene oldum. Benimle bir sa-at meşgul oldu. Ve vedada yüz frank bıraktım. Teşekkürle elimi sıkıttı. İki reçete verdi. Birini o gün yaptırmak ve diğerini altı ay sonra kullanmak için,

Keza aynı senede Romada pro-fesör Yasitanelliye muayene ol-dum. Kendi namına izafe edilen klinik sahibidir. İdrar ve kan tah-lili ve radyografi ile beraber he-sabımın yetmiş beş lireden ibaret olduğunu söyledi. ve gene bir tarih-te bulvar İtalyanda doktor Lârşe-ye muayene olmuştum. İdrar tahli-li ve masajla beraber 50 frank ver-miştim.

İşte şu misaller gösteriyor ki, beynelmilel bir şöret ve yetişile-miyecek derecede yüksek bir kudreti ilmiyeyi ha-iz ve hatta doktorlarımızın bir ço-ğunun hocası olan bu profesörlerin aldıkları ücretler bizimkilerin kat kat fevkinde değil de nedir? Bina enaleyh muhterem doktordan çok rica ederim. Haftada yarım günü-nü hiç olmazsa aceze ve memurine meccanen tahsis etsin ve biz de kendilerine ve arkadaşlarına min-net ve şükranla mütehasis olalım.

Macaristana silâh

Kaçakçılığı meselesi

ROMA, 31 (A.A.) — M. dö Ju-venel, Hirtönbörg meselesi hakkın-da İngiliz sefirinin hariciye neza-reti nezdinde yapmış olduğu teşeb-büse iştirak etmiştir.

Biletçilerin kıdemlisi

(Baş tarafı 1 inci sayfamızda)

daha yıpratıcı ve daha sinirleri harap edecek bir meslek bulun-masından olacak.

Yirmi senelik biletçi de, en kı-demli vatman gibi şimdi Aksaray deposunda bilet tevzii işlerinde kullanılmaktadır. Ancak ihtiyaç görüldüğü vakit çantasını boynu-na asıp biletçilik yapıyor.

— Yirmi sene. . . Evet yirmi se-nelik biletçiyim, dedi. Şimdi gör-düğünüz gibi depoda memur ola-rak çalışıyorum. Fakat icap eder-se tekrar biletçilik te ediyorum.

— Peki, mesleğinizden mem-nun musunuz?

— Memnunum, fakat tabii da-ha refah verici bir işte bulunsay-dım daha memnun olurudum. El-hamdülillah işte geçinip gidiyoruz.

— Biletçilik güç müdür?

— Hem güçtür, hem kolay.

— Biletçilerin müşterilerle sık sık kavga ettikleri görülür, bunun sebebini siz nasıl bulursunuz?

— Efendim; müşteri her gün değişir. Her gün cins cins, şekil şekil müşterilerle karşılaşmak za-ruretinde bulunan bir biletçide bence evvelâ aranacak meziyet geniş yürekli olmaktır. İnceği yeri bilmiyen, kaçamak yapmak istiyen, kapıların açık kalmasını dan hoşlanmayan müşteriler var-dır. Bir biletçinin vazifesi yolcu-yu tenvir etmek, memnun etmek-tir. Bu itibarla dediğim gibi her şeyden evvel geniş yürekli olmak lâzımdır. Ben dikkat ettim, kav-gaların çoğu en ziyade kapıların açık bırakılmasından çıkıyor.

— Genç biletçilerin daha sık kavga ettikleri görülüyor, bunu nasıl izah edersiniz?

— Evet, gençler daha çok kav-ga ediyorlar. Orta yaşlılar kadar mütehammil olamıyorlar. Bunun

Yeni malî sene

Marttan mı itibar edilecek ?

ANKARA, 31 — Malî senenin Haziran yerine Martta başlaması ve devlete ait bütçelerle diğer mül-hak ve müstakil resmî bütçelerin Marttan itibaren tatbiki için kuv-vetli bir cereyan vardır.

Bazı meb'uslar malî senenin bu suretle üç ay evvel başlamasını dev-let muamelâtı itibarile mahzurlu-görduklерinden bu fikri doğru bul-muyorlar. Fakat bazı mahafil bu fikirde değildir.

Şayet malî sene için Mart yılbaşı olarak kabul edilirse bu karar der-hal tatbik edilmeyecek, yeni malî sene 1934 Martın başından mu-teber olacaktır.

Bu hususta fikirler arasında tam mutabakat hâsıl olduğu takdirde hükûmet yeni bir kanun lâyihası hazırlıyarak meclise tevdi edecek-tir.

Lehistanda bir iştil

KROLEVSKAHA HUTA, 31 (A.A.) — Rudadan bu sabah alın-an bir habere göre Volfgangtaki büyük bir kok kömürü tasfiyeha-nesinde bir iştil olmuştur.

Makine dairesi ve dahili tertibat tamamen harap olmuştur. İştilin sebebi bir kısa devir ve bunu takip eden gaz intişarlarıdır.

İşçilerden üç kişi yaralanmıştır. Maddî zarar 2.000.000 lireden faz-ladır.

Müessese, bir kaç ay işliyemeyecek bir hale gelmiştir.

sebebini ben şöyle bulurum: Genç-ler, yaşları icabı daha ateşli, da-ha kendine güvenir insanlardır. İşlerini bıraktıkları vakit başka yerde iş bulmayı ümit ederler. Halbuki orta yaşlılar ve ihtiyar-lar böyle değildir. Dışarıda başka iş bulamayacaklarını dü-şünürler. Bu itibarla müşteriye karşı daha nazik ve daha müte-hammildirler.

— Genç meslektaşlarınıza ne-ler tavsiye edersiniz?

— Geniş yürekli olmayı, doğ-rulukla çalışmayı, en küçük bir suiistimal bile yapmamayı tavsiye ederim.

— Biletçiliğiniz esnasında ba-şınızdan geçen en heyecanlı hâ-dise nedir?

— Bir çok heyecanlı hâdiseler geçti. Fakat beni en korkutan hâdiseye işgal zamanında uğra-dım. Bir akşam, süngüsünü kay-betmiş bulunan bir Fransız aske-ri başıma musallat oldu ve:

— Moi. . . Moi. . . diyerek bo-ğazıma sarıldı, bir tokat vurdu. Ben de mukabele ettim. Sonra beni alıp Yedikuleye götürdüler. Fakat neyse kurtulduk. Bundan başka yolcularla hiç bir hâdisem olmamıştır.

— Kazancımızdan memnun musunuz?

— Memnunum. Çoluk çocuk geçindiriyorum.

— Kazancımız kaç kuruştan başlar, nasıl ve ne kadar artar?

— 125 kuruştan başlar. Altıncı seneye kadar her sene beşer kuruş artar. Fakat altı seneden sonra artmaz aynı şekilde kalır. Tabii bu para her ay elimize geçen para değildir. Vergiler kesildikten son-ra verilir. Sonra bu dediğim mik-tar biletçiler içindir. Vatmanlar-da nisbet biraz daha fazladır.

A. S.

İngiltere - Amerika

Amerikanın büyük sanayii zarara uğrayor

NEV-YORK, 31 (A.A.) — Nev-York Times gazetesi, Kanadada ça-lışan Amerikan otomobil fabrika-larının 1.500.000.000 dolar kadar para yatırmış olan şubelerinden 1000 kadarının İngiliz ticaret ne-zareti tarafından yapılan yeni ta-limatname yüzünden zarara uğrı-yacağını yazmaktadır.

Bu gazete diyor ki:

“Bu şubelerden bir çoğunun ta-rife hududu dahilinde kalmak için İngiltereye naklettikleri yahut A-merikaya çağrıldıkları görülecek olursa, buna şaşmamak lâzım ge-lir.

“Kanadadaki Amerikan otomo-bil fabrikaları şubelerinden ancak % 10 unun kullandıkları inşaat levazımında İngiliz memleketlerin-de yapılan maddelerden % 50 nis-petinde eşya bulunmaktadır.

“Jeneral Motor kumpanyasile Ford müesseseleri bu tezyit tekli-fini terviç eder gibi görünmekte-dirler. Çünkü, bu teklifin kabulü bu müesseselere, Kanadadaki A-merikan rakiplerine karşı, bir fa-ikiyet temin edecektir..”

Antalya hastahanesi yandı

ANTALYA, 31 (A.A.) — Dün-akşam askeri hastahane soba -dan bir yangın çıkmış, hastahane yanmıştır. İnsanca zayıftır. Bir kaç karyola ve yatak yanmış-tır.

Hava Muharebeleri

Verdun Müdafii Navar

Yazan :

Jacques Mortane

Nakleden :

fa.

8 ağustos 1895 tarihinde Fransada Jan ve Piyer Navar isimli ikiz iki çocuk doğdu.

Bu ikiz kardeşlerin ikisi de, sonradan meşhur tayyarecilerden olacaklardı. Nasıl Almanyada Rihthofenler iki kardeş ve iki meşhur tayyareci oldularsa, Navar kardeşler de öyle oldular. Biz, burada daha ziyade Jan Navardan bahsedeceğiz.

Jan Navar, çocukluğunda fevkalâde zeki ve o nispette de yaramaz bir çocuktur. Hangi mektebe gönderdilerse ya kaçmış, yahut da koğulmuştu. Yalnız, Navarın yaramazlığı, yaradılışından doğan bir şeydi, tabiatın muhtelif mevsimleri onun vücuduna şiddetle tesir ederdi. Meselâ ilk ve sonbaharlarda Navarın burnu kanar, asabı bozulur, evinden kaçır, deli gibi kırlarda dolaşır, bu buhran geçtikten sonra döner, tabii bir vaziyete avdet ederdi.

İki kardeş, beraber mektebe giderler, beraber yaramazlık yaparlar, beraber kaçarlar, beraber koğulurlardı. Fakat Piyer, kardeşine nispeten daha usluymuştu, bakaloryasını almıştı.

Bununla beraber Jan hiç de cahil değildi. Birçok şeyler öğrenmişti. Sade, Jan bir şey öğrendi mi artık onunla meşgul olmazdı. Onu tahrik için esrarengiz şeyler lâzımdır. Bu sebepten, Jan hesapla fazla meşgul olmuştu. Gayet iyi resmi hattı yapardı. Mükemmelen makine ilmini bilirdi.

İşte, Jan ve kardeşi Piyerin kısaca tercümei halleri.

Kartal yavrusu

Bu kadar huysuz bir çocuk ne yapılabilir? Navarın babası, son bir tecrübe olarak onu kendi fabrikasına aldı. Çalıştırmak istedi.

Başlangıç çok iyi oldu. Müstakbel tayyareci, motörlere, makinelere saldırmıştı. Can ve gönülden bunlarla meşgul oluyordu. Yalnız, Janın çalışmasına mâni olan bir şey vardı. Fabrikaya muayyen saatlerde giriliyordu, bazı saatlerde çıkılıyordu. Jan, mesaisinin her ne suretle olursa olsun, bir kayıt, bir tahdit altına alınmasını istemezdi.

"Her şeyden evvel serbestsin,, Jan'm düsturu idi.

Jan, istediği zaman şafakla beraber kalkar, gece yarısına kadar çalışırdı. Halbuki, tam bir işe daldığı sırada, fabrikanın paydos düdüğünü duyunca, Jan müthiş surette sinirlenir, eline geçeni kırar, kaçır giderdi.

Babası, onu, nihayet, 18 yaşında, yani 1913 senesinde, yüksek tayyarecilik mektebine sokmak üzere, ihzarî bir mektebe gönderdi. Jan burada çalıştı. Bizzat kendisi diyor ki:

— Bu mektepte öğrettikleri şeyler, sonradan gördüm ki tatbikatta yeri olmayan bir takım nazariyelerdi.

Jan bu mektepte 1914 senesinin ilkbaharına kadar çalıştı. Fakat ilkbaharla beraber, tehlikeli buhran zamanı da gelmişti. Bunun için, birdenbire ortadan kayboldu. On beş gün görünmedi.

Tesadüf, kendisini Reims atletleri kolejine sevk etmişti. Orada mülâzim Hebertin verdiği atletizm kurslarını takip etti. Jan, tam kendisine uygun bir muhit bulmuştu.

Orada, Jan, gayet iyi bir talebe olarak tanınmıştı. Ne yazık ki bu kurs, on beş günden fazla devam etmemişti.

Jan tekrar Parise döndü. O aralık Piyer, hesap ve resim imtihanlarını hazırlıyordu.

İkiz kardeşler, pazar günleri, ceplerine birer sanduviç alarak, sabahleyin saat dörtte kalkarlar, Buc ve Juvigny tayyare meydanlarına giderek, uçan tayyareleri seyrederdiler. Jan bu zamanları şöyle anlatıyor:

— İki kardeş, içimizde büyük bir heyecanla tayyareleri seyrederdik. Yalnız şunu itiraf edeyim ki, Piyer, bu uzak yerlere, tayyarelere olan muhabbetinden ziyade, kardeşinin hatırı için gelirdi. Kardeşim, uyumayı daha ziyade tercih ediyordu.

Ben mektepte öğrettikleri sahte nazariyaya rağmen pilot olmak aşkile yanar tutuşurdum. Maksadım nazari bir tayyareci olmak değil idi. Uçmak istiyordum. Ne yazık ki, birçok zabıtlar, büyük harpte, tayyareci olmak için her şeyden evvel uçmak icap ettiğini anlamışlardı. Onlar, nazariyatın bu iş için kâfi olduğunu zannediyorlardı.

Navar tayyareleri görür görmez, kendisini bir tayyareci olmuş farzediyordu. Artık pilot imtihanına girmek, vesika almak, bir tayyareye binip uçmak, onun için kolay şeylerdi. Lâkin, biraz sonra, Janı muhayyesinin, o zamanki tayyarelerden daha pek büyük bir süratle işlediğini farketti. Zira, bir insanın hüsnüniyeti ve arzusu ne olursa olsun, tayyareci olmak için, her şeyden evvel, bir tayyareye sahip olmak lâzımdır.

Crotoy havacılık mektebinde ise tayyare denilen şey, pek nadir bir şeydi. Uçabilmek için, sıra beklemek icap ediyordu. Bazı kim seler, tecrübe tayyareleri denilen düdülleri zorluyorlardı ama, bunlara hakikaten tenekeden yapılmış denilebilirdi.

(Devamı var)

inhisarlar için mütehasıslar

Inhisarlarda tetkikat yaparak bir rapor hazırlamaları için inhisarlar vekâleti tarafından davet edilen Amerikalı mütehasıs heyet İn giltereye gelmiştir. Amerikalı M. Wallace Clerc'in riyasetinde bulunan heyet martın ilk günlerinde memleketimize gelecektir. Heyet İngiltereden inhisarlar vekâletine bir rapor göndermiştir. Bunda nasıl çalışacakları izah edilmektedir. Mütehasıslarla muhabereye devam edilmektedir. Amerikalı mütehasıslar ayrıca inhisar idareleri mizin vesaiti, teşkilâtı, nasıl çalıştırıldığı hakkında bir rapor istemişlerdir. Bu rapor hazırlanmaktadır. Mütehasıslar burada iki ay kalacaklar ve inhisarların teşkilâtını, kadrolarını, muamelâtını, muhasebe tarzını, memurların hukukî vaziyetlerini ve tekaüdiye meselesini tetkik ederek bir rapor vereceklerdir. Mütehasıslara buna mukabil, masraf hariç üç taksitte 14 bin dolar verilecektir.

Greta Garbo

Bir müsabaka sonunda eşi bulundu

Taklidi ve aslı

Greta Garbo, sinema âleminde ki bütün parlaklığını muhafaza ediyor.

Şimdiye kadar bu ilâhî kadma eş olacak bir kadın bulmak için bir çok teşebbüsler vuku buldu. Fakat Mis Garbo bütün bu teşebbüsleri akamete uğrattı.

Son günlerde gene Mis Garboya bir eş bulmak için Pariste yeni bir müsabaka tertip edildi. Ve müsabakaya pek çok genç kızlar iştirak etti.

Müsabakaya iştirak edenlerin hepsi derin bir itina ile tetkik olunmuş, ve nihayet hakem neyeti Mis Garboya eş olan, bir kız buldu. Bu hükmetmiştir. Resimde bu genç ve bir kenarda Mis Garbo görülmemektedir.

Bu genç Fransız kızının Mis Garbo gibi muvaffak olup olmayacağı ve tabii şimdiden belli değildir.

Istokholmden gelen malûmata göre şimdiye kadar bir kimseye görünmüyerek halkın tehacümünden kurtulmak isteyen Mis Garbo, artık açık dolaşmakta ve kendisine ekseriyetle, İsveçin en zengin mimarlarından Mister May Gumbel refakat etmektedir.

Vekiller

Sıhhat vekilinin teftişleri

İZMİR, 31 (A.A.) — Dün Balıkesirden gelen sıhhat ve içtimai muavenet vekili Refik Bey beraberinde Tekirdağı meb'usu Cemli B. olduğu halde bugün öğleden evvel resmî makamları ziyaret etmişlerdir.

Vekil Bey öğleden sonra, sıhhi müesseseleri gezmişlerdir. Bu akşam Etibba Odasının içtimanda hazır bulunarak Dr., Eczacı ve dişçilerle uzun müddet hasbühalde bulmuşlardır.

Silâh arı bırakma!

CENEVRE, 31 (A.A.) — Silâhları bırakma konferansı divanı, mukabele bilmişiller ve kimyevi ve bakteriyolojik harbe müteallik müeyyideler meselesini umumî komisyona göndermiştir.

Divan, İngilizlerin silâhları bırakmağa müteallik tekliflerini Fransız plânından sonra müzakerede edilmesine karar vermiştir.

TAYYARE

Dünya kıtaları arasında büyük hava köprüleri

Dünya hava hatları teşkilâtının henüz başlangıcında bulunuyoruz. 80 sene evvel şimendifer siyasetinin doğurduğu müşkülât ve menfaat çarpışmalarının bu defa daha büyüğüne tesadüf edileceği aşikârdır. Havacılığın büyük adımlarla terakkisi yalnız şirketleri değil bütün hükümetlerin en yüksek siyasi ve askerî mahafilini meşgul etmiye başlamıştır.

Şimdiki havacılık siyasetinin en faal azaları uzak yerlerde büyük müstemleke sahibi olan devletlerdir. Bu hükümetler uzak hatların tesisinde müstemlekelerini ara iniş limanları tesisinde kullandıkları için müstemlekesi olmayan hükümetlere faik bir vaziyette kalmakta ve ana vatanlarını uzak memleketlerine en kısa bir vasıta ile bağlayarak siyasi ve askerî kazançlar temin eylemektedir.

Umumî vaziyet bu suretle hulâsa edildikten sonra muhterem okuyucularımıza bizi alâkadar eden başlıca dünya tahtlarının sureti taksimini ve bu yolda dönen fırladıkları izah etmek emelindeyiz.

Avrupa - Afrika hatları:

Avrupa karasını Afrika karasına havadan bağlayan hatların sahipleri beş devlettir. Fransa, İtalya, İngiltere, Holanda ve Belçikanın muhtelif menfaat ve siyasetleri bu hatlarda çarpışmaktadır. Halihazırda isliyen sivil hatlar istikbal harbinin en becerekli ve tecrübeli pilotlarının bir mektebidir; bu hatları işleten şirketler beş paralık bir fayda görmedikleri halde milyonlarca masrafı göze alarak işlerini yürütmekte ve sene nihayetinde tabiatile açık kalan bilançolarını münakalât nazırının müzeyyen bürolarında yarım saatlik samimî bir mülâkat neticesinde kapatmaktadır.

Yukarda zikrettiğimiz devletlerden Fransa: Fas - Cezayir - Tunus hatlarını ve Fas üzerinden Dakar yolunu işletmekte ve bu yol vasıtasile cenubi Amerika hattını elden kaçırmamağa çalışmaktadır. Bundan başka Belçika hükümetinin de iştirakile (SABENA) merkezi Afrika Kongo ve Madagaskar yolları da bir hayli faaliyet göstermektedir.

İtalya hükümeti Trablus garbi en sıkı bağlarla kendi memleketlerine bağlamıştır. Maksadı Akdenizin havasına Bizerta ve Tunus sahillerini de okşayan o güzel denize alışıktı pilotlar, ne olur ne olmaz tabiriyle pişkin adamlar yetiştirmektedir.

İngilterenin hedefi de Mısırdır. Ondan sonra Sudan, merkezi Afrika ve en nihayet de Altın ocaklı yurdu: Kap müstemlekesi gelir, Bu hatlar için her hafta Londra dan kalkan büyük yolcu tayyareleri Avrupayı aştıktan sonra Atina'ya gelir, İngilterenin Akdeniz üssü havaisi eskiden Malta, şimdi de Falerdir. Yolcular ve posta çuvalı orada deniz tayyarelerine aktarma edilerek İskenderiyeye uçarlar ve Mısırdan sonra büyük kara tayyareleri vasıtasile bu büyük yük ve zengin memleketin dört tarafına dağılırlar. Her hafta uçulan Londra - Kap hattı 13000 kilometre uzunluğunda olup 11 gün

de kat'edilmekte ve diğer vesaitle karşı 10 günlük bir kâr temin edilmektedir.

Hindistan ve Avusturalya

İngilterenin yüksek menfaatlerini ihtiva eden bu yolun Avrupa'dan hareket merkezi gene Atina, yani Falerdir. Cumartesi günleri Londranın Kroydon hava limanından kalkan tayyare postası bu tarikle 6 günde Karışıye gelir. Vapur veya şimendifer hatlarına nazaran 10 günlük bir kısaltma faikiyeti vardır. Hindistanda Kalkütadan sonra Avusturalyada Sidney şehrine kadar temdit edilen bu muazzam yol 20,000 kilometre uzunluğunda olup azamî 14 gün zarfında yapılmaktadır. Diğer vesaiti nakliyyeye göre de 15 günlük bir faikiyet göstermektedir.

Holanda hükümetinin yardımı ile tesis edilen Amsterdam Cava hattı 14,000 kilometre uzunluğunda olup resmen 10 günde fakat halihazırda 7 - 8 günde uçulmaktadır. Fransızlar da Hindicini müstemlekesinin sahibi olmak itibarile Fransayı Suriyeye bağlayan hava hattını Beruttan itibaren (Şark havası) namındaki şirketi vasıtasile Halep, Şam, Bağdat, Saygon şehirlerine bağlamıştır. Bu suretle Avrupadan her üç günde bir Hindistana veya Asyanın cenup memleketlerine seri vasıtalarla uçmak veya posta göndermek kabildir.

Türkiyenin vaziyeti:

Yukarda saydığımız ana hatlarından maada her devletin dahil veya hariçle temasta muntazam hava postaları vardır. Avrupayı Asyaya bağlayan hava hatlarının en tabii geçit yolları bizim vatanımızdır. Türkiyede esasları atılmak üzere olduğunu sevinçle kaydettiğimiz hava hatları beynelmilel havacılığa büyük hizmetler edebileceği gibi zamanla birçok hatların irtibat vazifesini göreceğine kanaatimiz vardır. Bunun için yegâne temennimiz millî hatların bir an evvel faaliyete geçerek memleketimizin yüksek menfaatleri gözetilmek şartile sivil tayyarecilerimizi beynelmilel hatlara ve havalara alıştırmaktır. Bu suretle her devletin temini için uğraştığı menfaatleri vakit zayi etmeden ve bir an evvel elde etmektedir. Türkçede güzel bir söz vardır: "Çok gezen çok bilir,, derler... Bugün sivil olarak gezecek olan havacılarımız yarımkı harpte hâki elbiselerile havacılığımızda yüksek bilgi gösterebileceklerdir.

(Havacılık ve Spor)

Harp borçları

LONDRA, 31 (A.A.) — Dünkü kabine içtimamında harp borçları meselesi görüşülmüştür. Bu içtimada umumî siyasi vaziyetin de gözden geçirilmiş olduğu beyan olmaktadır.

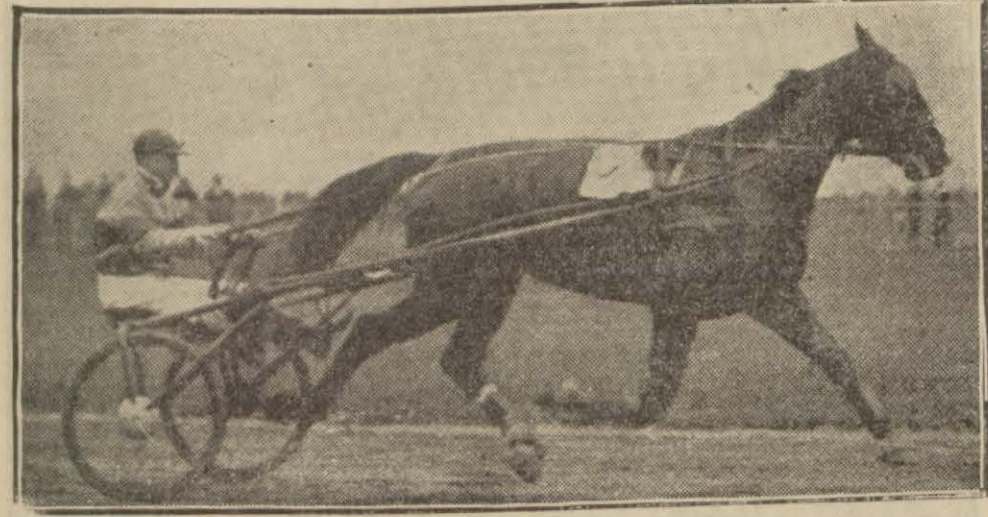
Vaşıngtondaki İngiliz sefirinin Londraya gelmeden evvel vaziyete yeni bir inkişaf ve değişiklik beklenmiyor. M. Lintzeyin M. Roosevelt ile yaptığı mülâkata telgrafla göndermiş olduğu malûmat ve mütealemler dünkü kabine içtimamı aktardığı zaman henüz Londraya gelmemiştir.

SPOR

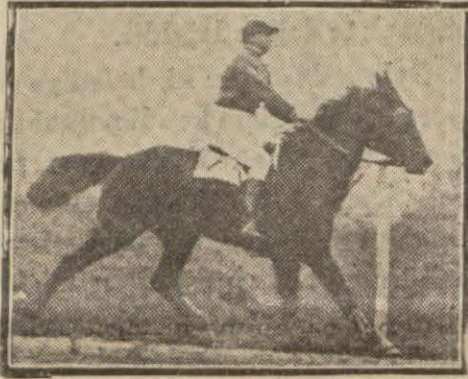
Binicilik Bahisleri : 7 Tırısçı biniciliği

"Sulky", yâ koşulu tırısçı

Tırısçı biniciliği, bazı hususî yetlerle diğer yarış biniciliklerinden ayrılır. At yarışlarının bu kısmındaki biniciler de ahır usaklığıyla başlayan meslekten yetişirler ve bunların işi diğerlerinden daha çok ve büsbütün başkadır. Tırıs yarışları, hem binili olarak, hem de atı, "Sulky", denilen lastikli iki tekerlekli bir oturma yer ve iki ağaç koldan ibaret olan gayet hafif bir nevi arabaya koşarak yapılır. Hayvanlar da, umumiyetle bu iki şekilde koşu yapmak üzere hazırlanırlar. Bundan dolayı tırıs yarışlarında binici, aynı zamanda sürücülük de eder. Fakat her iki işi birden görebilmesi için, binicinin, eğerle beraber seksen kilodan fazla gelmemesi icap eder. Zira ağırlığın, koşunun neticesi üzerinde büyük tesiri vardır. Sürücüler arasında çok ağır olanlar bulunursa da, bir cismi çekmek, sırtta taşımaktan daha kolay olduğundan, at için, sürücünün ağırlığı binicinininki kadar mahzurlu değildir. Maamafih bazı müstesna ahvalde, ağır sürücülerin ata bindirildikleri vardır. Bu gibileri daha hafif olan diğerlerine tercih ettiren sebepler başka başkadır: Ya, ağır binicinin, binicilikteki meharret ve şöreti mevcudun içinde fevkalâde bir derecede yüksektir ve kazanmak için behemehal onun bindirilmesi icap etmiştir; yahut da ağırlığına rağmen biniciliğine güvenen at sahibi, atına bizzat binmeyi daha muvafık bulmuştur. Tırısçı yarışlarında bilhassa dikkati celbedecek en mühim cihet de budur. Yani bu yarışlarda, ne kadar ağır olursa olsun, çok iyi bir binici, en hafif fakat nispeten daha az usta olan bir diğerine, dört nalcı yarışlarının aksine olarak, daima tercih edilir. Çünkü yüksek mektep biniciliğinden sonra, muvaffakiyet için en ziyade binicinin meharretine ihtiyaç hissettiren binicilik sahası tırısçı yarışlarıdır. Filhakika iyi bir tırısçının fena bir binici elinde muvaffak olmasına hemen hemen imkân yoktur. Bu, bittecrübe sabit olmuştur. Yarışlarda muvaffak olamayan bazı atların binicileri değiştirilmekle koşu kazandıktan çok defa görülmüştür. Dört nalcı biniciliğinde de olduğu veçhile, atın temayüllerine göre koşu katarının önünde kaçmak ve ya arkasından takip etmek; koşu yolu üzerinde mesafe kaybetmeden ileri geçmeye her zaman müsait olan bir yeri seçip muha-

faza etmeye çalışmak; atın "Sürek", ini vaktinden evvel israf etmemek gayesile süratin en muvafık tarzda tanzim ve tesbitine dikkat olunmak; dönemelerde ve bilhassa kolan yerine yakın bir noktada hayvana son hız verilmek zamanı geldiği sırada, ilersinin rakipler tarafından kaptırılmasına meydan verdirme; en kısa izden, en kısa bir

Binek tırısçı

zaman zarfında hedefe ulaşmak gibi yarış fennini teşkil eden bilgilerden başka tırısçı binicisinin, at idaresi cihetinden teminine çalışacağı ehemmiyetli bir şey daha vardır ki, o da, atı dört nal veya yarı dört nala kaldırmıyacak bir raddeye kadar sürmektir. Tırıs bozmadan koşan hayvanlar pek nadirdir. Çünkü, vasattan fazla bir sürat istilzam ettiren yarışta, tırıs koşuş, dört nal koşuş gibi tabii bir koşuş değildir. Binaenaleyh tırıs koşuşla en son sürate kadar sürülen at, daima dört nala kalkmaya mütemayildir. Binici ve sürücüler ancak duygu ve lemsî hassasiyetleri sayesinde atın dört nala kalkacağını evvelden sezip buna mâni olmıya muvaffak olurlar. Duygu ve lemsî hassasiyet, tırısçı yarışlarında uzun müddet çalışmak suretile peydalanmış ihtisas neticesinde kazanılır kabiliyetlerdendir.

Tırısçı binici ve sürücülerinin vazifeleri bu kadarla kalmaz. Dört nalcı yarışlarında idmancı ve binici ayrı, ayrı kimselerdir. Halbuki tırısçı yarışlarında, idmanlılık, binicilik ve sürücülük vazifelerini, umumiyetle bir kişi yapar. Hatta bazan ahır sahibi bütün bu işleri bizzat kendi görür. Yarış işleriyle yalnız bir kişinin muvazaf bulunmasını zarurî kılan sebep, tırısçı atın, dört nalcı gibi, binicinin bir iki kere binmesile kudret ve kabiliyetini ve nasıl idare edilmek lâzımgeldiğini öğrenmesi kabil olamamasıdır. Tırısçı daha uzun, daha ihtimamlı tetkiklere muhtaçtır. Tırısçının idmanı, dört nalcınınkinden zordur. İdman esnasında en

G. Saray Kongresinden neler bekliyoruz

"Galatasaray,, klübünün kongresi nihayet önümüzdeki cuma günü yapılacak. Bu kongrenin fevkalâde ve emsalile mukayese edilemeyecek derecede hararetili olacağı ve klübe bir ikilik hatta bir üçlük manzarası veren bütün ihtilâfların, bütün dertlerin sayılıp döküleceği, şiddetle münakaşa edileceği muhakkaktır.

Klübün bu ihtilâfların içinden nasıl bir netice ile çıkacağını endişeli bir merakla düşünenlerden birisi de benim. Ben, gerçi bir Galatasaraylı değilim. Fakat bütün Türk klüplerini sevdiğim kadar Galatasaray'ı da severim ve bu memlekette sporun ilk rehberi olması dolayısıyla "Sarı - kırmızı,, forma karşısındaki sevgim hürmetle de karışıktır.

Önümüze, günlerden beri serilen dava hayli muğlaktır. Bir tarafın, takımın tabii mağlûbiyetleri dolayısıyla idare heyetine ve bilhassa başkaptana hücumları ne kadar yersiz ve haksızsa, diğer tarafın da kendi öz azası hakkında kullandığı lisan ve tuttuğu yol aynı derecede haksız ve gariptir.

Fakat, yarın aynı çatı altında toplanacak ateşli ve münevver gençlerin bu muğlak davayı büsbütün karıştıracaklarını değil, spor tarihine güzel bir örnek olacak bir kardeşlik havası içinde, elbirliğiyle halledeceklerini umuyorum ve geçenlerde dediğim gibi:

— Galatasaraylılar; ayrılmayınız, birleşiniz. Otuz seneye yakınlaşan çok şerefli bir tarihiniz var. Siz bu şerefli tarihi muhafazaya mecbursunuz. Bu toplanmada bu tarihe ilâve edeceğiniz yaprak, ihtilâfın değil, kardeşliğin zaferi olsun!

Diyorum.

A. Sırrı

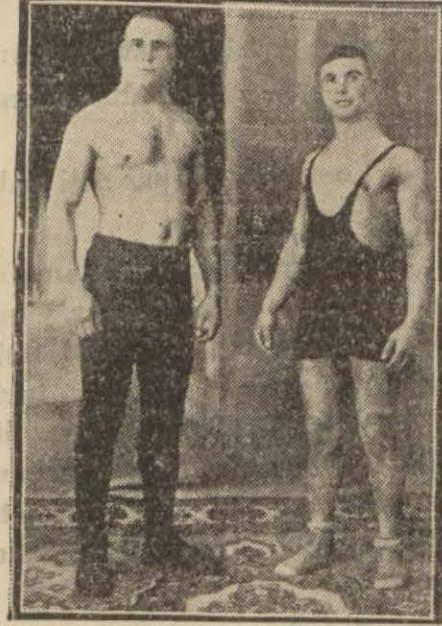
ziyade dikkat oluacak mesele, at muntazam tırıs yaptırmaktır. Gayri muntazam olursa tırıs çok mesafe kaybettirir. At, tırıs kendi başına muntazam yapmaz. Zira tırıs, atın tabii koşuşu değildir. Tırısta, atın adını daima düz bir çizgi takip ettirerek atırtmak ve ne fazla yüksek ne de çok alçak kaldırmasına mâni olmak için, hususî yapılmış bir nevi meşin cepli dolaklarla ayağa bağlanan kurşun ağırlık kullanılır. Bir kiloya kadar konan bu ağırlıkların hangi ayağa bağlanması ve kaç gram ağırlığında olması lâzımgeldiğini tayin ve tesbit etmek çok ince ve güçbir işdir. Amerikada kullanılan bu ağırlık dolaklarının yeni bir çeşidi vardır ki, bir mil üzerinde aşağı yukarı inip çıkan müteharrik yarım toparlak şeklinde kurşun ağırlık olup nalla beraber tırnak üstüne raptolunur. Bu âletler Avrupada henüz kullanılmıyor. Eskiden olduğu gibi ağırlık, lâzımgelen ayağa kalın nal çakmak suretile temin olunuyor. Bütün bu tafsilâttan anlaşılacağı veçhile tırısçı biniciliği, yüksek mektep biniciliğinden sonra en güç ve çok ince bir meslektir.

Galatasaraylı

Adanada spor çok ilerlemeye başladı

Hususî muhabirimiz yazıyor:

Bu hafta şehrimiz stadyumunda - heyecanlı futbol maçları yapılmadı. Ancak Türkün yaşamıya

iki kardeş: Mahir ve Dinarlı Mehmet pehlivan

başladığı tarihten itibaren büyük bir kabiliyetle kendisine inhisar ettirdiği güreşler yapıldı. Stad-

yum şimdiye kadar bu derece kalabalığa şahit olmamıştır. Sivil asker, kadın, erkek, çocuk çocuk dolmuştur.

Hatta Dinarlı Mehmet pehlivanı, diğer Türk pehlivanlarını, Amerikalı Hanri pehlivanı görmeye gelen köylüler bile vardı.

Saat ikide güreşe başlandı. Evvelâ Adanalı Bayram ve Çelebiden Hasan pehlivanlar alaturka güreşe başladılar. Bayram pehlivan kısa ve zayıf, Hasan pehlivan ise uzun ve vücutlu idi. Kısa obyulu Bayram pehlivan daha mukavim çıktı. Hasımını iyice yordu ve galibiyeti temin etti.

Alaturka ikinci güreş Bursalı Mahir pehlivanla, Sivaslı Cemal pehlivan arasında yapıldı. Mahir pehlivan, fennî hareketlerle galibeyi temin etti.

Serbest güreşte Amerikalı Hanri ile Aziziyeli Kara Ali pehlivan serbest güreştiler. İyi bir atlet olan Amerikalı Hanri pehlivan (Alt tarafı 11 inci sayfamızda)

Bu haftaki maçlar

Istanbulsporla - Fenerbahçe cumaya tekrar karşılaşacaklar

Cuma günü iki sahada da lig maçlarına devam edilecektir. Taksimde Beşiktaşla Vefanın B ve birinci takımları Altınordu — Beylerbeyi takımları karşılaşacaklardır. Beşiktaşla Vefanın bilhassa Vefalıların hararetle

maniye ile İstanbulspor, Galatasarayla Vefa karşılaşacaklardır.

Bu maçlardan en çok alaka uyandıran İstanbulspor — Fenerbahçe maçıdır.

Daha bir kaç gün evvel Fenerbahçe ile hususî bir maç yaparak bire karşı altı gibi büyük bir sayı farkıyla yenilmesine rağmen, İstanbul sporlulardan Cuma günü şampiyona maçında büyük şeyler bekleyenlerin sayısı eksilmiş görünmemektedir. Biz, o hususta maçı bahsederken 1 — 6 nisbetinin iki takım arasındaki nisbeti sıhhatle ifade edebilecek bir rakkam olmaktan uzak bulunduğunu yazmıştık. Bu kadar sayı farkının muhtelif sebepleri vardır. Bununla beraber İstanbulsporluların Fenerbahçe takımını yenilecek bir vaziyette olduklarını kabul etmiş olmuyoruz. Hele geçen maçıktan sonra İstanbulsporun bir galibiyet ihtimalinden daha uzaklaştığına da kaniiz. Fakat İstanbulsporlular defansta biraz daha sağlamlık temin edebilirler ve bilhassa rakibin oyununa oyunla mukabele etmezden evvel rakibin oyununu tutmaya ve bozmaya dikkat ederlerse alacakları neticenin pazar günü neticeden çok daha iyi olacağını zannediyoruz.

Valdesini kaybeden bir sporcunun teşekkürleri

Validemizin vefatı hasebiler kederlerimizi bizimle paylaşan zevatı muhteremeye ve bu meyanda İstanbulspor, Galatasaray klüp ve liselerine ayrı ayrı teşekkürde bulunmaya teessürümüz mâni olduğundan bu hususta gazetinizin tavassut etmesini rica ederiz.

Ailesi namına Tefik Orhan

Istanbulspor takımı

beklediklerini duyuyoruz. İki takımın da Cuma günü yapacakları beşinci maçıdır. Vefanın iki mağlûbiyeti bir beraberliği bir de galibiyetine mukabil Beşiktaşın üç galibiyeti bir mağlûbiyeti vardır ve Vefa vaziyetini kurtarmak için bu maçı kazanmak zaruretindedir. Buna muvaffak olabilecek mi? Bunu saha üzerinde göreceğiz.

Kadıköyünde ise İstanbulspor — Fenerbahçe B ve birinci takımları ile Topkapı — Anadolu takımları ve gençlerden de Süley-

Hikâye

Deli Makinist

Nakledilmi
fa.

Ihsan, odunla işletmeye mecbur olduğu lokomotiflerden bıkmıştı. Onun için, bir taraftan yollar açılıp da, kömür gelir gelmez, deli gibi sevindi. Ve men'i müski-rat kanununa rağmen, o akşam, Eskişehir altüst ederek, rakı buldu, iyi veya kötü olmasına bakmadan sabahlara kadar içti, ve şafakla beraber, lokomotifin başına sallana sallana geldi.

Fakat orada ayıldı. Lokomotif, uzun zamandır hasret kaldığı kömürü görünce, nekahet devresine giren bir hastanın ilk defa istediği yemeği yediği zaman hemen dirilişi gibi, kalkınmış, çelik damarları gerilmiş, bir dev gibi, ağır ağır nefes alıyor, bacasından beyaz dumanlar saçıyordu.

Ihsan'ın ismi "Deli makinist", olmuştu. Kömürü bulunca, lokomotifine son sürati vermiş, istasyonlarda durmadan, âmirlerinin itirazlarına rağmen, başka bir trenle çarpışmak ihtimalini de göze almadan, yıldırım gibi bir süratle trene yol vermişti. Onun gözü, sadece, lokomotifin saatinde idi, ateşçiye bir taraftan küfrederken, bir taraftan:

— 70... 75... 80 kilometre diye sürati hesaplıyordu.

Kendisini birkaç defa işten çıkaracak oldular. Fakat, harp henüz bitmemişti. Ötede beride işyanlar vardı. İstanbulda, padişah kuvayı inzibatıyeyi teşkil ediyordu. Bunlara karşı asker sevk etmek lâzımdı. Ihsan, deli makinist, yıldırım gibi bir süratle bu işi görüyor, etraftan yağmur gibi yağın kurşunların arasından, treni sallımen geçiriyor, yanındaki ateşçilerin hemen her sefer vurulup ölmesine rağmen ona bir şey olmuyordu.

Bu sebepten, demiryollar idaresi, onun deliliklerine göz yumuyordu.

Fakat her şeyin bir sonu olduğu gibi, Anadolu da nihayet, düşmandan temizlenmiş, bu düşmanın bir kısmı, büyük Gazinin dediği gibi, vatanın "Harimi ismetinde boğulmuş", geri kalanı denize dökülmüştü.

Artık her şeyin olduğu gibi, demiryolları hizmetini de intizam altına girmesi lâzımdı. Delilik devresi geçmiş, sükûnet devresi başlamıştı. Bunun için deli makiniste birkaç ihtar yapıldı. Fakat o, bunları dinlemeyince, kendisi, ni, lokomotiften aldılar, Eskişehirde, bir lokomotif garajına müdür tayin ettiler. Biraz sonra da, Ihsan'ın lokomotifini kadro haricine çıkarılmış, bu garaja gönderilmişti.

Şimdi Ihsan, eski deliliklerini anarak vaktini geçiriyordu. Sevgili lokomotifinin yanında oluşu, ona bir teselli veriyordu.

Bir gün, garaja, ayağında golf pantolonu, boynunda bir fotoğraf makinesi, ağzında puro, kasketli bir adam geldi, lokomotifleri seyre başladı, Ihsan'ın lokomotifini önünde durarak:

— Pek fena değil bu makine!

Dedi. Ihsan, fena halde sıkılarak:

— Efendi, dedi, bonmarşeden oyuncak mı seçiyorsun? Bu makine, harikulâde bir makinedir, sen

onun ne işler gördüğünü bilsen! Adam döndü:

— Ya... dedi, size kendimi takdim edeyim. Ben meşhur sinema rejisörü Hayret! Her halde tanır-sınız. Buradaki eski lokomotifleri satın aldım. Az para da vermedim değil... Maksadım, yapacağım büyük bir film için iki lokomotif çarpıştırmak. Fakat bilmem, bu ihtiyar lokomotif, on kilometre olsun yürür mü?

Ihsan deli oluyordu:

— Efendi, bu lokomotifle ben, 90 kilometre yaptım. Sen ne diyorsun?

Meşhur rejisör Ihsan'ı süzdü:

— Demek siz kullanıyordunuz bunu vaktile?

— Evet. Ben meşhur deli makinist Ihsan!

— Tanımıyorum. Maamafih, madem ki siz makinistsiniz, yarın, lokomotifini hazırlar, içine binersiniz. Mesele şu: Bir aralık, tayin edeceğimiz yerden lokomotive sürat vereceksiniz, atlıyacaksınız. Karşından da bir başka lokomotif gelecek, ikisi çarpışacak.. Anladınız mı?

— Anladım.

Ertesi gün, muayyen vakitte, Ihsan lokomotifini çıkarmış, hareket işaretini bekliyordu.

İşaret verilince, hareket etti. Şimdi, lokomotif, büyük bir süratle ilerlemeye başlamıştı. Etraftan Ihsana:

— Atla!.. atla.. ne duruyor-sun?

Diye bağıyorlardı; fakat Ihsan bu sesleri duymuyordu. O, kendisini gene eskisi gibi mühim bir vazifede zannediyor ve gözü sürat saatinde söyleniyordu:

— 70.. 75.. 80.. 90..

Müthiş bir çarpışma! İki lokomotif birbirine geçmiş, bir yığın demir olmuştu.

Rejisör, fotoğraf operatörüne dönmüş soruyordu:

— Deli makinistin resmi acaba filme çıktı mı? Doğrusu olur adam değil.. Fakat bu hâdise film için ne reklâm olacak.

Soviyet Rusyada

Yeni bütçe ve iktisadi plân

MOSKOVA, 31 (A.A.) — Sovyet Rusya merkezî icra komitesi bu içtima devresini kapamıştır. Komite hükümetin dahili ve harici siyasetini ve 1932 iktisat plânını tasvip etmiştir.

Komite 1933 bütçesini kabul etmiştir. Bütçenin varidat faslı 35 milyar ve masraf faslı da 33 milyar rubledir. Komite aynı zamanda diğer bir takım tedbirler de itihaz etmiştir. Bu tedbirlerle müşterek çiftlikler tensik edilmekte, toprak verimi artırılmakta, suistimallere nihayet verilmekte ve Sovyet rejimine düşmüş unsurların buralara sokulmaları men edilmektedir.

Kayseride kar

KAYSERİ, 31 (A.A.) — Gece yarısındanberi kar yağmaktadır. Ve şiddetli bir surette devam etmektedir.

Memleket Haberleri

Aydında neler yapıldı

Halkevinin faaliyeti - Fırka kongreleri - Köprü, yol, mektep - Elektrik ve su

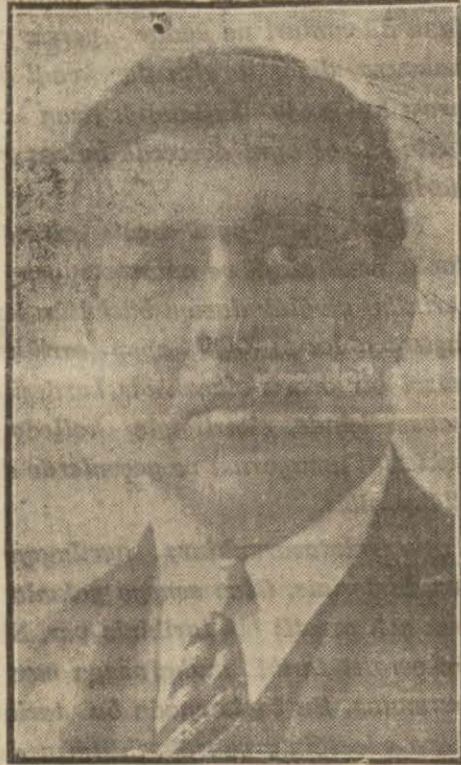
Aydın hususî muhabirimizden:

Yamursuzluk çoktanberi köylü ve çiftçiyi düşündürüyordu. Şu on gün içinde bol bol yağın yağmur ayesinde toprak kâfi derecede nemlendi, köylünün yüzü güldü.

Halkevi faaliyeti

Halkevi mekteplerdeki fakir çocuklara sıcak ve etli gıda temin ediyor. İhtimal yardım şubesi daha çok yardım için teşebbüslere geçmiştir. Temsil şubesi şimdiye kadar bazı temsiller vermiş, ve muvaffak olmuştu, şimdi (Akrın) piyesini daha hazırlıklı ve daha kuvvetli bir surette temsil için hazırlanmaktadır.

Neşriyat şubesi bütçeye konulan tahsisata göre kitaplar almış, yeni okuma odasını hazırlamıştır. Yeni sinema binasının dahili nevakısmın ikmalini de bitiril-

Aydın valisi Fevzi Bey

mek üzeredir. Sıhhi müzenin küşat resmi de bugünlerde yapılmaktadır.

Fırka kongreleri

Fırkanın bütün köy, nahiye ve kaza kongreleri bitirilmiştir. Bu hafta içinde de vilâyet kongresi yapılacaktır.

Vilâyet ve nafia işleri

Vilâyet, Nafia işlerine bilhassa çok ehemmiyet vermektedir. Aydın'ın iktisadi hayatında mühim bir tesir yapacak olan İzmir — Tire Aydın şosesinin inşasına başlanmıştır, yaza kadar bitirilmesine gayret edilecektir. Bu yolun ikmal ile Aydın İzmir zaman ve yol itibarıyla 30-40 kilometre yaklaşacağı gibi bugün yüksek olan vesaiti nakliye ücretlerinde de çok farklar görülecektir. Müstahsillerin, tüccarların en öndeki dileklerinden olan bu hayırlı işe başlanılması halkı pek memnun etmiştir.

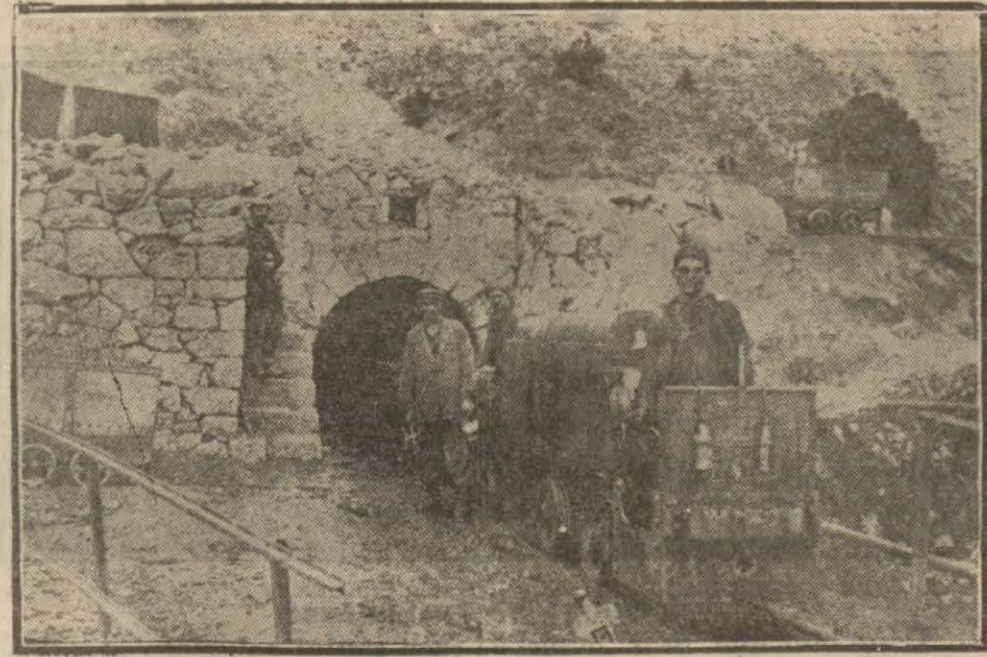
Muğla — Çine yolunun da tamiratının bitirilmesine gayret edilmektedir. Söke kazasında yapılmakta olan güzel mektep binası ikmal edilmiştir.

Belediye işleri

Yandıktan sonra yeniden kurulmuş olan Aydın'ın okalıptus ağaçlarıyla süslenmiş cadde ve sokakla-

Zonguldaklılar anlamak istiyorlar ?

Bu dere parası da nereden çıktı ?

Zonguldak maden ocaklarından birisinin ağız

Zonguldak hususî muhabirimizden:

Zonguldak belediyesinin almakta ısrar ettiği ikinci dörder liralık mükellefiyet hakkında bundan evvel bir yazı göndermiştim. Bugün gene bundan bahsedeceğim. Halk arasında dere mükellefiyeti hakkında dallanıp budaklanan, kahvelerde, her yerde en ziyade konuşulan mevzu yeniden temas etmek te doğru değildir.

Öyle anlaşılıyor ki, belediye bu parayı almak için kendi nokta nazarı ta bundan iki sene evvel buraca icap edenlere tasdik ettirmiş, bundan kuvvet alarak memurin ve müstahdeminden de paraları kesmiştir. Herkes bunu "sorma geç!", parası kabilinden bir şey bilmiyor. Hakikat matbuata aksettigi ve binlerce kişiler tarafından münferit istidalarla vilâyet ve sair makamlara müracaat edilmiş olduğu halde henüz önüne geçilemedi. Maden müesseselerindeki memurlardan, işçilerden ve ikinci defa Kânunusani istihkaklarından kesildi. Ereğli şirketi memurin ve amelesine bir kolaylık olmak için ayda yüz elliser kuruş taksit suretile kesiyor. Diğer ocakların bu ikinci

rına bu sene yeni yeni sokaklar ilâve edilmektedir. Belediye bütçesi pek dar olduğu için şehir iste nildiği kadar imar edilememektedir. Buna rağmen orada burada meşkûr faaliyetler göze çarpmaktadır.

Belediyemizin mühim ihtiyaçlarından biri olan elektrik işi de halledildi. Teşekkül eden elektrik kooperatifine ait muamele ve projeler tastik edildiğinden idare heyeti Halkevinde toplanan heyet huzurunda intihap edilmiştir. Yeni heyet teşkil muamelesini yaptırarak belediye ile mukavele aktedip bilfiil işe başlayacaktır.

Şehrin diğer bir derdi de su işidir. Bu su işi halkı çok meşgul etmekte olduğundan gerek fırkada, gerekse belediyede vali Beyin de iştirakleriyle belediye meclisince uzun uzun konuşulmuş, arteziyen için (160) metre derinliğine kadar arzdan su çıkaran Almanyadaki Şonvetten müessesesine müracaatla bir mütehasıs getirtilmesine karar verilmiştir. Belediyece pek yakında mütehasıs getirtilerek etüt yaptırılacaktır.

O. S.

dörder lirayı def'aten kestiklerini haber aldım. Mükellefiyetin aslı kanunî ise bunu bir defada kesmek te belki kanunîdir; fakat çok ağırdır. Hele bu ağırlık bu defaki gibi kış ve bayrama tesadüf edince dörder lirayı birden kesen maden ocaklarından birinde 24 gün çalışabilen bir usta kazmacının, dört lira belediye parası kesildikten sonra eline on iki lira para girdiğini yana yakıla âdeta ağlıyarak anlatırgına bir manifaturacı mağazasının da şahit oldum. İcabında bir yevmiye için kazaen hayatını feda eden Kara Elmas havzasının çok çalışkan ve fedakâr madencilerinin maruz kaldıkları muamele bu mamalıdır. Memleketin imarını her vatandaş ister şimdi yirmi dört günde ellerine 12 şer lira geçenler bu karakış günlerinde bir de kendilerini ve ailelerini düşünmezler mi?

Evet, bir kaç vazifeyi eline alarak ayda yüzlerce lira kazananları ve servet sahibi bulunanları mevzu ubahis para hiç te müteessir etmiyebilir; fakat böyle çok kazanan müstesnalari değil çokluğu düşünmek lâzım gelir. Belediyenin kararı kanunî olabilir. Fakat günde 60 kuruş kazanan zavallı amelenin dört lira dere parası vermesine karşı yüksek maaş alanların, yüz binlerce lira emlak ve para sahibi bulunanların da gene dört lira vermesi doğru olur mu? Bilhassa dere kenarına çekilen divar yüzünden kiralık ve muazzam binaları daha ziyade sağlamlaşan ve mevki itibarıyla şeref bularak icar bedelleri artacak olan arse ve emlak sahiplerinin herkesten fazla vermesi lâzım gelmez mi? Bayram olduğu halde şehrimizdeki tüccar ve esnafta bu seneki alışverişin diğer senelere nispetle çok düşkün ve durgun olduğunu söylüyorlar. Bu pek tabiidir ki, halkın kazanç kudret ve kabiliyeti azaldıkça esnafın satış vaziyeti de kendiliğinden düşüyor ve binnetice yoksulluk ve parasızlık buhranını mucip oluyor.

Bu işin tatbikat tarafı.. Fakat şu dörder lira dere parasının harici kanunun maddesine göre olduğunu Zonguldaklılar anlamak istiyorlar. Vâkıa "enharî hafirei gayri memlûkenin tathiri", hakkında eski bir kanun var. Lâkin o buradaki vaziyete uyar mı?

Zonguldak Dahiliye Vekâleti'nin bu meseleyle el atmasını diliyor.

İlyas Ramî

meşhur Fahri paşaya da Medineye göndermeğe karar verdim. Vaziyeti hazırayı, bütün düşüncüklerimi ve Şerif Hüseyinim karibin ihtilâl edeceği hakkındaki şüphelerimi Fahri paşaya söyledim ve merkadı nebîyi ziyaret maksadı zahiriyle Medineye kadar bir seyahat icra etmesini ve orada bir hadise zuhura gelecek olursa Basri paşa ile tedabiri manîa gelecek eylemesini rica ettim. Medine muhafızı Basri paşa cesur, namuslu, hamiyetli ve Medine Araplarının ahvali umumiyasını pekala anlamış olmakla beraber muharebelerde iktisabı memarise etmemiş olduğundan ahvali mümkünce arasında belki tedabiri şedide ithaz edemez, diye düşünüyordum.

Basri paşa ile Fahri paşaya bir talimatı hatırlıyorum. Bu talimat mucibince Medinede Şerif zâdelerin bir hareketi filiyeyi ihtilâliyesi götürülecek olursa Fahri paşa derakap kumandayı deruhte edecek ve Basri paşa yalnız umuru mülkiyeye ile iştiğal edilecek idi. Her ikisi de vatanlarını candan seven bu iki namuslu Türk arasında böyle bir zamanda bir ihtilâl zuhur etmiyeceğine emindim.

Bu kumanda tedabirinden başka bir ihtimale karşı derakap Medineye sevkolunmak üzere Samda iki üç tabur askerle bir iki cebel bahar-yasını amade bulundurcum. Bu ktaat nereye

“Enver Paşa ile beraber Medineden avdetimden sonra Medineye gelen biraderiniz Ali Bey Medine muhafızının işine müdababeye, Medinede umuru emaret namını verdiği bir takım muamelelerin reddine başlayınca ben bunu Ali Beyin gençliğine, takdîrsizliğine hamletmek istiyerek bu gibi ahvalden tevvekkî ve mücanebet etmesi lüzümünü muhafız paşa vasıtasıyla kendisine ihtar ettirdiğim gibi pederinizden de ayrıca istihdamatta bulunmuş idim.

Bundan evvel sizinle sebkeden bir konuşma havere erimizde bir çok feranlara müstenit olduğunuzu beyan ettiğiniz hukuku emareti sayan net için bizzat kendim sarfı mesai edeceğimi ve eğer gâsp edilmiş bir hak mevcut ise onun sahibine iadesi için her kim olursa onun mücaledelen içinin edemeyeceğini söylemişim. Buna defatle pederinize de yazdım ve hatta bundan dolayı hekkimde bir hayli iltifatı havi teşekkür telgrafnameleri de aldım.

Fakat sizin de tahtı itirafınızda ki bizzat

meşhur Fahri paşaya da Medineye göndermeğe karar verdim. Vaziyeti hazırayı, bütün düşüncüklerimi ve Şerif Hüseyinim karibin ihtilâl edeceği hakkındaki şüphelerimi Fahri paşaya söyledim ve merkadı nebîyi ziyaret maksadı zahiriyle Medineye kadar bir seyahat icra etmesini ve orada bir hadise zuhura gelecek olursa Basri paşa ile tedabiri manîa gelecek eylemesini rica ettim. Medine muhafızı Basri paşa cesur, namuslu, hamiyetli ve Medine Araplarının ahvali umumiyasını pekala anlamış olmakla beraber muharebelerde iktisabı memarise etmemiş olduğundan ahvali mümkünce arasında belki tedabiri şedide ithaz edemez, diye düşünüyordum.

Basri paşa ile Fahri paşaya bir talimatı hatırlıyorum. Bu talimat mucibince Medinede Şerif zâdelerin bir hareketi filiyeyi ihtilâliyesi götürülecek olursa Fahri paşa derakap kumandayı deruhte edecek ve Basri paşa yalnız umuru mülkiyeye ile iştiğal edilecek idi. Her ikisi de vatanlarını candan seven bu iki namuslu Türk arasında böyle bir zamanda bir ihtilâl zuhur etmiyeceğine emindim.

Bu kumanda tedabirinden başka bir ihtimale karşı derakap Medineye sevkolunmak üzere Samda iki üç tabur askerle bir iki cebel bahar-yasını amade bulundurcum. Bu ktaat nereye

“Enver Paşa ile beraber Medineden avdetimden sonra Medineye gelen biraderiniz Ali Bey Medine muhafızının işine müdababeye, Medinede umuru emaret namını verdiği bir takım muamelelerin reddine başlayınca ben bunu Ali Beyin gençliğine, takdîrsizliğine hamletmek istiyerek bu gibi ahvalden tevvekkî ve mücanebet etmesi lüzümünü muhafız paşa vasıtasıyla kendisine ihtar ettirdiğim gibi pederinizden de ayrıca istihdamatta bulunmuş idim.

Bundan evvel sizinle sebkeden bir konuşma havere erimizde bir çok feranlara müstenit olduğunuzu beyan ettiğiniz hukuku emareti sayan net için bizzat kendim sarfı mesai edeceğimi ve eğer gâsp edilmiş bir hak mevcut ise onun sahibine iadesi için her kim olursa onun mücaledelen içinin edemeyeceğini söylemişim. Buna defatle pederinize de yazdım ve hatta bundan dolayı hekkimde bir hayli iltifatı havi teşekkür telgrafnameleri de aldım.

Fakat sizin de tahtı itirafınızda ki bizzat

meşhur Fahri paşaya da Medineye göndermeğe karar verdim. Vaziyeti hazırayı, bütün düşüncüklerimi ve Şerif Hüseyinim karibin ihtilâl edeceği hakkındaki şüphelerimi Fahri paşaya söyledim ve merkadı nebîyi ziyaret maksadı zahiriyle Medineye kadar bir seyahat icra etmesini ve orada bir hadise zuhura gelecek olursa Basri paşa ile tedabiri manîa gelecek eylemesini rica ettim. Medine muhafızı Basri paşa cesur, namuslu, hamiyetli ve Medine Araplarının ahvali umumiyasını pekala anlamış olmakla beraber muharebelerde iktisabı memarise etmemiş olduğundan ahvali mümkünce arasında belki tedabiri şedide ithaz edemez, diye düşünüyordum.

Basri paşa ile Fahri paşaya bir talimatı hatırlıyorum. Bu talimat mucibince Medinede Şerif zâdelerin bir hareketi filiyeyi ihtilâliyesi götürülecek olursa Fahri paşa derakap kumandayı deruhte edecek ve Basri paşa yalnız umuru mülkiyeye ile iştiğal edilecek idi. Her ikisi de vatanlarını candan seven bu iki namuslu Türk arasında böyle bir zamanda bir ihtilâl zuhur etmiyeceğine emindim.

Bu kumanda tedabirinden başka bir ihtimale karşı derakap Medineye sevkolunmak üzere Samda iki üç tabur askerle bir iki cebel bahar-yasını amade bulundurcum. Bu ktaat nereye

“Enver Paşa ile beraber Medineden avdetimden sonra Medineye gelen biraderiniz Ali Bey Medine muhafızının işine müdababeye, Medinede umuru emaret namını verdiği bir takım muamelelerin reddine başlayınca ben bunu Ali Beyin gençliğine, takdîrsizliğine hamletmek istiyerek bu gibi ahvalden tevvekkî ve mücanebet etmesi lüzümünü muhafız paşa vasıtasıyla kendisine ihtar ettirdiğim gibi pederinizden de ayrıca istihdamatta bulunmuş idim.

Bundan evvel sizinle sebkeden bir konuşma havere erimizde bir çok feranlara müstenit olduğunuzu beyan ettiğiniz hukuku emareti sayan net için bizzat kendim sarfı mesai edeceğimi ve eğer gâsp edilmiş bir hak mevcut ise onun sahibine iadesi için her kim olursa onun mücaledelen içinin edemeyeceğini söylemişim. Buna defatle pederinize de yazdım ve hatta bundan dolayı hekkimde bir hayli iltifatı havi teşekkür telgrafnameleri de aldım.

Fakat sizin de tahtı itirafınızda ki bizzat

meşhur Fahri paşaya da Medineye göndermeğe karar verdim. Vaziyeti hazırayı, bütün düşüncüklerimi ve Şerif Hüseyinim karibin ihtilâl edeceği hakkındaki şüphelerimi Fahri paşaya söyledim ve merkadı nebîyi ziyaret maksadı zahiriyle Medineye kadar bir seyahat icra etmesini ve orada bir hadise zuhura gelecek olursa Basri paşa ile tedabiri manîa gelecek eylemesini rica ettim. Medine muhafızı Basri paşa cesur, namuslu, hamiyetli ve Medine Araplarının ahvali umumiyasını pekala anlamış olmakla beraber muharebelerde iktisabı memarise etmemiş olduğundan ahvali mümkünce arasında belki tedabiri şedide ithaz edemez, diye düşünüyordum.

Basri paşa ile Fahri paşaya bir talimatı hatırlıyorum. Bu talimat mucibince Medinede Şerif zâdelerin bir hareketi filiyeyi ihtilâliyesi götürülecek olursa Fahri paşa derakap kumandayı deruhte edecek ve Basri paşa yalnız umuru mülkiyeye ile iştiğal edilecek idi. Her ikisi de vatanlarını candan seven bu iki namuslu Türk arasında böyle bir zamanda bir ihtilâl zuhur etmiyeceğine emindim.

Bu kumanda tedabirinden başka bir ihtimale karşı derakap Medineye sevkolunmak üzere Samda iki üç tabur askerle bir iki cebel bahar-yasını amade bulundurcum. Bu ktaat nereye

“Enver Paşa ile beraber Medineden avdetimden sonra Medineye gelen biraderiniz Ali Bey Medine muhafızının işine müdababeye, Medinede umuru emaret namını verdiği bir takım muamelelerin reddine başlayınca ben bunu Ali Beyin gençliğine, takdîrsizliğine hamletmek istiyerek bu gibi ahvalden tevvekkî ve mücanebet etmesi lüzümünü muhafız paşa vasıtasıyla kendisine ihtar ettirdiğim gibi pederinizden de ayrıca istihdamatta bulunmuş idim.

Bundan evvel sizinle sebkeden bir konuşma havere erimizde bir çok feranlara müstenit olduğunuzu beyan ettiğiniz hukuku emareti sayan net için bizzat kendim sarfı mesai edeceğimi ve eğer gâsp edilmiş bir hak mevcut ise onun sahibine iadesi için her kim olursa onun mücaledelen içinin edemeyeceğini söylemişim. Buna defatle pederinize de yazdım ve hatta bundan dolayı hekkimde bir hayli iltifatı havi teşekkür telgrafnameleri de aldım.

Fakat sizin de tahtı itirafınızda ki bizzat

İktisadî Haberler

Almanlar'a göre

Türkiyenin iktisadî ve malî vaziyeti

Kolonyada çıkan (Koelnische Zeitung) gazetesi yazıyor:

Türkiyede ihracat devresi bitmek üzeredir. Hükümet, geçen ilkbaharda olduğu gibi gayet sıkı ithalat kontenjanlarıyla iktisadi vaziyeti zayıf düşürmek istemediğinden, başka tedbirler alamamaktadır. Bundan başka, Türkiye hükümetinin, Paris'teki hâmilelerin son anlaşması neticesinde yakında Fransaya Osmanlı borçları için altın frank olarak beş milyon Türk lirası göndermek mecburiyetinde oluşu, hükümetin elinde oldukça mühim altın bulunması na rağmen pek az dövize sahip olduğundan paranın düşmek ihtimali de vardır, ve bu, yeni tedbir alınmasına bir sebep daha teşkil eder.

Tehlikenin önüne geçilmek için, teknik tedbirlerle malî himaye tatbik ve memleketin kıymetlendirilmesi düşünülmektedir.

Neşredilen bir emirname ile, kendilerine mevdu bütün dövizleri, bankalar, Merkez bankasına tevdi mecburdurlar. Bu suretle Merkez bankasında toplanacak döviz miktarı, iki milyon Türk lirası olarak tahmin ediliyor. Fakat bu hükümet için, muvakkat bir yardımdır. Bu sebepten imtiyaz yazı 1935 senesinde bitecek olan Osmanlı bankasının imtiyazının 1955 senesine kadar temdidini müzakerata girilmiştir. Paris'te Osmanlı borçları hâmileleri yapılan anlaşma neticesinde Türkiye'nin yapacağı tevdit, Osmanlı bankasına tevdi edilecektir. Eğer Osmanlı bankası ile açılan imtiyaz temdidî müzakeresi neticelenirse - ki buna şüphe yok - Osmanlı bankası hükümete, tahminen 20 milyon Türk liralık döviz olan hesabı cariye benzer bir hesaba açacaktır. Bu suretle Türkiye, malî teknik nokta nazarından müşkül bir vaziyetten kurtulmuş olacak, fakat iktisadi nokta nazardan kurtulmuş olmayacaktır.

Millî sanayi memleketin ihtiyacını tatmin etmediğinden ticaret müvazenesinin, mecburî ihlaldan dolayı büyük bir açığı vermesine mâni olmak için, Türk madenlerini inkişaf ettirerek bütün sene devam edecek bir ihracat membar aranmaktadır. Bu iş için, maden taharrisi için verilen müsaade resmi, maden satış resmi ve Türkiye hudutları içinde maden nakli ücretleri tenzil edildi. O suretle ki, Türkiye'deki ecnebi maden müteahhisselerine rağmen, bir ton maden fiyatı yarıya eksilmiş olmaktadır. Daha şimdiden, bilhassa İsveç grupları, Türkiye'de maden aramağa başlamışlardır. Bilhassa krom, manganez, bakır, kurşun ve antimon madenleri aranıyor. Türkiye'de en mühim bakır madenlerinin bulunduğu yer Ergani madenidir ki, burası, bir İsveç ve Danimarka grubu tarafından inşası taahhüt edilmiş Fevzipaşa - Diyaribekir şimendifer hattı ile işletilecektir. Fakat nafia vekâleti bütçesi, ihracat olsun diye 26 milyondan 10 milyona indirildiği için, bu grupla yapılan mukavelede inşaat müddeti temdit edilmiştir. Bu -

gün, yol, Malatyaya kadar uzamıştır. Erganiye vasıl olmak için 88 kilometre kalmıştır. Sanayî teşvik arzusu, bu parçayı bir defa bitirmek üzere harekete geçileceğini şüphesiz bırakıyor. Bu iş için lazım gelen para, bütçe haricinde bulunacaktır. Bunun için, İsmet Paşa'nın haber verdiği gibi, iki serilik, altıyar milyon liralık bir dahilî istikraz yapılacaktır. Bu istikrazın kuponları, yirmişer liraya kadar taksim edilecek, yüzde beş faizi ve tediye esnasında aşgari yüzde iki bir prim verilecektir. Tediye keşide ile yapılacaktır. Mecburî olmanın istikrazlar, Türkiye'de, şimdiye kadar hiç bir müsbet netice vermemiştir. Fakat ticaretten vaz geçerek tasfiye halinde bulunan sermayelerin, son günlerde çok itibarda olan inşaat faaliyetinden çekilerek istikraza yüz çevirmesi muhtemeldir.

İsmet Paşa, resmen, yeni bir şimendifer hattının daha yapılacağına bildirdi. Bu, büyük bir hatır, Sivasla Erzurum arasında tahminen 450 kilometrelik bir inşaatır. Bu hususta müsait müzakeratın başladığı haber veriliyor. Bu müzakerat, Berlinin Julien Berger Tiefbau A. G. müessesesidir. Bu müessese Türkiye'de, iki büyük yol yaparak kendini tanıtmıştır. Esasen arkasında Deutsche Orient Bank gibi bir banka konsorsiyumu vardır ki, bu konsorsiyomun da, bizzat Reich garantisi vardır.

Fransız kontenjanı

İSTANBUL, 31 (A.A.) — ihracat ofisinden tebliğ tebliğ edilmiştir:

"Fransanın her 3 ay için tespit ettiği kontenjan miktarları ekseriya vaktinden evvel tükenmektedir. Alâkadarlar, Fransada kontenjana tabî maddelerle hissemize tefrik edilmiş kontenjan miktarlarının tükenip tükenmediği hakkında ofisten malûmat alabilirler."

Yunanistanlaamızda

Tutulmuş istatistiklere göre son sene zarfında Yunanistanla memleketimiz arasındaki ticari muamele çok azalmıştır.

Bunun en büyük sebebi Yunanistanın döviz vermemesidir. Evvelce memleketimizle Yunanistan arasında çok ticari muamele olurdu. Bilhassa Yunanistan kömür, hayvan, zahire, taze balık sevk edilir.

Fakat döviz verilmediği için ticaret büyük müşkülâta uğradıklarından ticaret muamelesi 931 senesinde 9,151,000 liralıktan 932 senesinde 4,720,000 liraya düşmüştür.

Tavukçuluk sergisi

Romada beynelmilel bir tavukçuluk sergisi toplanacağını yazmıştı.

İstanbul ziraat odası bu sergiye iştirak etmek için şimdiden hazırlıklara başlamıştır.

İstanbuldaki bir çok tavuk müesseseleri bu sergiye iştirak edeceklerini ziraat odasına bildirmişlerdir.

Adanada spor çok ilerlemeye başladı

(Spor sayfamızdan devam)

van Kara Aliyi yattı. Dördüncü güreşte Mahir pehlivanla - Erzurumlu Hamza pehlivan arasında yapıldı. Neticeyi Mahir kazandı. Bundan sonra Dinarlı Mehmet Pehlivanla Adananın çok yakından tanıdığı Dişi çürüğün oğlu Mehmet pehlivan karşılaştılar. Dinarlı galip geldi. Dinarlı Mehmet pehlivan Amerikalı Hamri pehlivana güreşmek teklifinde bulundu. Fakat Amerikalı yorulduğunu behane ederek güreşmekten imtina etti. Başka bir gün güreşeceğini bildirdi. Bunun için de 100 lira koydu. Kendisini yenen pehlivan bu parayı alacaktır.

Güreş çok alâka uyandırdı. Yakında tekrar edileceğini söyleyenler var.

Güreşte büyük muvaffakiyet gösteren Dinarlı - Mehmet pehlivan Adana İdman yurduna girmiştir. Kendisiyle yaptığım mülakatı yakında göndereceğim.

Binicilik şubesi

Torosspor klübü de bir binicilik şubesi açtı. Halk arasında bunun taammüm etmesi ve sevilmesi için çalışacaktır. Bu hafta sonunda halk fırkası salonunda bir çaylı dans tertip edilmiştir.

Eski oyuncu

Bilârd

Sirkeci'de, Samsun bilârd salonunda bir bilârd teşvik müسابakası tertip edilmiştir. İkinci takımın galibi Davit Navon beydir. İstikbal için büyük şeyler vadeden mumaileh rakibi Vitali beyi 150 sayıda 24 sayı farkla yenmiştir. Tebrik ederiz. Birinci takımın müسابakaları yakında başlayacaktır. En kuvvetli oyuncular Dağstanizade - Tefvik, diştabibi Necati, ve Onnik beylerdir. Çok nezih ve eğlenceli bir spor olan bilârdonun memleketimizde daha ciddi bir teşvik ve alâka görmesini temenni ederiz.

Melâhatın carihi

Beyoğlunda oturan Melâhat isminde bir kıızı Ahmet Halit isminde birisinin yaraladığını yazmıştı. Carihi dün adliyeye verilmiştir.

Birinci İflâs Memurluğundan:

İstanbulda Tavuk pazarında yağcı hanında marangozluk ederken iflâs ilân olunan İstasinas Vamvakasın malî bulunmadığı cihetle tasfiyenin tatiline karar verildiğinden alacaklılar tarafından otuz gün içinde iflâs müteallik muamelelerin tatbikine devam edilmesi istenilmediği ve masraf taahşin verilmeyeceği takdirde iflâsın kapatılacağı ilân olunur.

İstanbul ikinci ticaret mahkemesinden:

Alâiyell zade Mahmut Beyin Nişantaşında Harbiye caddesinde Rozental apartmanında mukim Emanuel Karaso Efendi aleyhine ikame eyleyilecek davasından dolayı borçlunun bulunduğu yerin bilinmemesi cihetle gazetelerle mahkemeye gelmesi ilân olunmuştur. Borçlu bu ilâna rağmen gene davete icabet etmemiş olduğundan H. U. M. K. num 406 cı maddesine tevfikten davanın hüküm derecesine geldiğinden bahisle gıyap kararının ilânı tebliğine karar verilmiştir. 13/3/933 tarihine müsadif Pazartesi günü saat 14 te mumailehin gene mahkemeye gelmediği veya bir vekil göndermediği takdirde bir daha mahkemeye kabul edilmeyeceği tebliğ makamına kaim olmak üzere keyfiyet ilân olunur.

Fransa - İtalya ihtilâfları hallolunabilecek mi ?

Fransanın her ihtilâfı açıkca müzakere ederek bir tesviye bulmak için Romaya gönderdiği yeni sefir işe başladı

Bir kaç gün evvel Fransanın maruf siyasetlerinden M. Jouvenel Romaya muvasalat ederek İtalya kralına itimatnamesini taktim ederek Fransa sefirliğini resmen ifaya başlamıştır.

M. Jouvenel'in bu vazifeye tayin olunmasının hedefi Fransa ile İtalya arasındaki ihtilâfları açıkça konuşarak halle çalışmaktır.

Senelerce Matin gazetesinin baş muharrirliğini yapan, sonra Fransanın Suriye fevkalâde komiserliğine tayin olunan, Fransanın ayan meclisinde azalık eden, milletler cemiyetinin müzakeratına iştirak eden M. Jouvenel'in yeni memuriyeti, her tarafta alâka uyandırmıştır. Çünkü Fransa - İtalya ihtilâfları Avrupanın en belli başlı meseleleri arasındadır.

Bu ihtilâflar nedir?

Fransa ile İtalya arasındaki belli başlı ihtilâflar, Tunusta ikamet eden İtalyanların vaziyeti, Trablus garp hududunu tahdit, İtalyanın Tancadaki vaziyetidir. Bu son ihtilâf hallolunmuştur. Ötekilerin bir tesviyeye raprı beklenmektedir. Fakat iki memleket arasında ki en mühim ihtilâf silâhların azaltılması meselesinden doğmuştur.

Her iki devlet silâhların tahdidini başka türlü anlamaktadır. Yerrine göre silâhların tahdidinden muvafık, iki memleketin teslihat nokta nazarından müsavi olmalarıdır. Ö-

tekine göre bundan murat, her memleketin kendi ihtiyacına göre silâhlanmasıdır.

Teslihat müsavatını kabul etmeyen Fransa, sahillerinin İtalyadan daha çok uzun, Fransanın hem Akdenize, hem Atlas Okyanosunda sahilleri bulunduğunu, İspanyanın bu sahilleri ayırdığını, sonra Fransız muvasalat hattının İtalyadan fazla olduğunu, onun için riyaazî bir müsavat kabul olunduğu takdirde Fransız kuvvetlerinin ihtiyacına kâfi gelmeyeceğini söylemektedir. Buna mukabil İtalya teslihat müsavatı üzerinde ısrar ettiğinden iki taraf anlaşmamaktadır.

İki tarafın bu vadide anlaşmaları için açık olan yol, iki tarafın da birbirine karşı faikiyet iddialarından vaz geçmeleridir.

Fakat mesele yalnız teslihat ihtilâfları de kalmıyor. İtalya ile Fransa münasebetlerinde müessir olan bir âmil, Fransa ile Yugoslavyanın ittifakıdır.

İtalya ile Yugoslavyanın münasebetleri son zamanlarda çok gerginleşmiştir. Bu vaziyetin İtalya - Fransa münasebetleri üzerinde tesir edeceğinde şüphe yoktur.

Bu ihtilâfların halline imkân bulmak oldukça müşküldür. Onun için M. Jouvenel'in mesaisi her devlet tarafından derin bir dikkatle takip olunacaktır.

ZAYILER

Beyoğlu 28 inci ilimektebinden 928 - 929 senesinde aldığım sadetnamemi zayettim. Yenisini alacağımın eskisininin hükmü yoktur (6469).

65 Vahit

Adapazarı Türk Ticaret Bankasından aldığım 2720 numaralı cari hesap defterimi yitirdim. Yenisini alacağımın eskisininin değeri yoktur (6451).

Nuri İzzet

İstanbul üçüncü İcra Memurluğundan:

Bir borcun temini istifası için mahcuz ve paraya çevrilmesi mukarrer ve birinci arttırmada kıymeti muhammidesini bulamayan 125 koltuk, (3) soba 11 elektrik avizesi ve camdan ve saire 4/2/933 tarihine müsadif Cumartesi günü saat 11 den sonra ikinci açık arttırma suretile Şehzadebaşında Türk salonunda satılacaktır. Taliplerin mahallinde bulunacak memurine müracaatları ilân olunur (6462).

İstanbul üçüncü icra memurluğundan:

Bir borçtan dolayı satılması karargir olan bir adet Ujen Fori Marka el pidali makinesile 500 kilo 20,24 buntluk matbaa hurufatı 7/2/933 tarihinde ve saat 13 te Beyoğlunda İstiklal caddesinde 48 Nolu Papadoplu apartmanında satılacağından talip olanların mahalli mezkûrda hazır bulunacak memuruna müracaat eylemeleri ve fazla malûmat almak isteyenlerin de dairesinin 932/4122 Nolu dosyasına müracaatları ilân olunur (6472).

SEYRISEFİN

Merkezî İdareci Galata Köprübaşı B2623 Su'le A, Sirkeci Mühürdar zade Han 22640

Trabzon Postası

(Ankara) 1 Şubat
18 de Galata rıhtımından kal
kar. dönüşte Tireboluya da
uğranılır. (389)

Hukuk falebesi Cemiyeti kongre riyaasetinden: 20-1-933 tarihinde ekseriyetin bulunamaması yüzünden riyaaset divanına tehirine karar verilen fevkalâde kongre 3-2-933 cuma günü Halkevinde saat 14 te toplanacağından âza arkadaşların, muaddel nizamnameyi kabul ve yeni intihabı icra etmek üzere, teşripleri rica olunur.

İstanbul Birinci Ticaret Mahkemesinden:

Selânik Bankasının Kadıköyünde Moda burnunda 22 numarada mukim Server Sebur Hanım zimmetinde 20 Tegrinievvel 1932 tarihinde katedilen hesabı cariden matlûbu bulunan 1265 liranın temini tahsil için merhun bulunan 5 adet Rumeli Demiryolları a-morti tahvillile bir adet 1911 Mısır kredi Fonsiyeye tahvilinin ve Banka yedinde mevcut olup üzerinde hakkı hapsini istimal eyleydiği 10 adet donanma cemiyeti tahvilinin rehni ticari ahkâmına tevfikten satılması hakkındaki mezkûr banka tarafından sebkeden talep bir buçuk sene evvel Almanya giderek zamanı avdeti meçhul bulunduğu anlaşılın rahine ilân suretile tebliğ edildiği halde itiraz olunmadığından Ticaret kanununun 766 mci maddesi mucibince merhun tahvilâtın alelûsul satılmasına ve işbu kararın dahi dain huzuru mahkemeye davet edilmek suretile üç gün içinde itiraz edilmediği takdirde kesbi kat'iyet edeceğinin ilâvesi rahine tebliğine 17/1/933 tarihinde riyaasetçe karar verilmiştir. Merhumatın 8 Şubat 933 tarihine müsadif Çarşamba günü saat 14 te İstanbul nukt ve menkul kıymetler borsasında satılması karargir olmuş bulunduğu ticaret kanununun 765 inci maddesi mucibince ilân olunur.

İstanbul İkinci İcra Memurluğundan:

Bir borçtan dolayı mahcuz ve paraya çevrilmesi mukarrer mühtelif nevi şekerler 4/2/933 Cumartesi günü saat 13 te İstanbul Asmaaltı Laz han 58/1 Nolu şekerleme fabrikası önünde satılacağından talip olanların yevmi mezkûrda 932/937 dosya numarasını hamlen mahallinde hazır bulunacak memuruna müracaatları lüzumu ilân olunur.

Hasan zeytin yağı ile, Hasan ko'nyası ile
ve Hasan kremile yapılmış

HASAN SABUNLARI

birer şaheserdir. Halis limon çiçeklerinin ve hakiki, tabii yaseminin ve İsparta güllerinin insana hayat ve ruh veren kokularını cami olup cildi yumuşatır. Bilhassa nermin ve nazik ciltli kadınlar ile çocuklara şayanı tavsiyedir. Avrupanın terkibi meçhul yağlarından yapılmış sabunlardan tevekki ediniz. Veche ve cilde taravet ve letafet bahşeden zeytin yağı ve Gliserinli Hasan sabunlarından istimal ediniz.

Hasan ecza deposu

HASAN
FABRİKASI
MÜSTAHZARATI
SABUNU

Devlet Demiryolları ilânları

Lokomotif, alev, duman ve regülatör borularının kapalı zarflı münakası 13 Mart 933 Pazartesi günü saat 15 de Idare merkezinde yapılacaktır.

Tafsilât Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde beşer liraya satılan şartnamelerde yazılıdır. (365)

150 adet vagon örtüsü münakası 13 3-933 tarihinde Ankara'da Devlet Demiryolları İşletme umum müdürlüğünde yapılacaktır. Fazla tafsilât Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde beşer liraya satılmakta olan şartnamelerde yazılıdır. (366)

Darülfünun Mübayaat Komisyonundan:

25-1-933 Çarşamba günü Tıp Fakültesinin aleni ikinci altı aylık yaş sebze münakasasına talip zuhur eylemediğinden münakasa ve ihale kanununun o'babtaki mevaddı mahsusasına tevfi-kan 1-Şubat-933 tarihine müsadif Çarşamba günü ihale katiyesi icra kılınmak üzere tekrar aleni münakasaya vazedilmiş olmakla talip olanların mezkûr günde teminatlarla birlikte saat 14 de mülga Harbiye Nezareti binasında Darülfünun Mübayaat Komisyonuna müracaatları ilân olunur. (404)

Inhisarlar Umum müdürlüğünden:

Eursa ambarlarındaki takriben (700.000) kilo mamul yaprak tütünün Mudanya tarikile İstanbula nakli pazarlıkla ihale olunacaktır. Bu miktar inüp çıkabilir.

Taliplerin şartnameyi gördükten sonra pazarlığa iştirak etmek üzere (% 7,5) teminatlarını hamilen (4-2-933) cumartesi günü saat (15) te Galatada Mübayaat komisyonuna müracaatları. (269)

inhisarlar Umum Müdürlüğünden:

Eedelleri (13502) numaralı kararname abkâmı dairesinde te-diye olunmak üzere şartname ve nümunesine tevfi-kan (1,500,000) adet Mantar alınacaktır. Ancak İspanya malı Mantarlar takasa tabi değildir.

Taliplerin nümune ve şartnameleri gördükten sonra pazarlığa iştirak etmek üzere % 7,5 teminatlarını hamilen 6-2-933 pazartesi günü saat 15 te Galatada Alım Satım komisyonuna müracaatları. (307)

İstanbul Belediyesi ilânları

Karagümrükte Karabaş mahallesinde Öksüz Mehmet paşa mektebi enkazı satılmak üzere temdiden müzayedeye konulmuştur. Talip olanlar tafsilât almak için her gün levazım müdürlüğüne, müzayedeye girmek için de 29,5 liralık teminat makbuz veya mektubu ile 9-2-933 perşembe günü saat on beşe kadar Daimi encümene müracaat etmelidirler. (420)

Selânik Bankası

Tesis tarihi: 1888

Sermayesi: 30.000.000 Frank

İdare merkezi: İSTANBUL

Türkiyedeki Şubeleri:

İstanbul (Galata ve İstanbul) İzmir

Samsun. Mersin. Adana

Yunanistandaki Şubeleri:

Selânik. Kavala. Atina. Pire

Bilümm Banka muameleleri. Kredi mektupları. Cari hesaplar küşadı. Esham ve Tahvilât. Kasalar icarı.

Ankara'nın en büyük

Kitap, gazete ve
Kırtasiye mağazası

AKBA

Kitap evi ve kırtasiyecilik
Anafartalar caddesi
Telefon: 3377

Her lisanda gazete
mecmua ve kitap

Her nevi kırtasiye eşyası
ve mektep levazımı

Her türlü Fotoğraf
levazımı - makineler
ve amatör işleri

Etem Pertev itiriyatı

Kütahya çinileri

Doktorlar

Doktor - Operatör
Ahmet Asım

Doğum ve kadın hastalıkları birinci sınıf mütehasısı Muayene: 10 - 12 Ortaköy, Şifa yurdu, 15 - 18 Beyoğlu, İstiklal caddesi No. 193 (Opera sineması karşısı)
Telefon: 41960 - 4,2221

Doktor
Balıkçıyan

Muayenehanesi: Beyoğlu Mektep
Sokak No. 17
Telefon: 3626 Beyoğlu

Doktor
Cevat N. Zekâi

Sinir mütehasısı
Cuma ve pazardan maada günlerde saat 3 ten 6 ya kadar hasta kabul olunur. Muayenehanesini Babıâli karşısında Ankara caddesi No. 47. ye tevsiyan nakletmiştir. Telefon muayene: 23469. İkametgâh: 60740

Operatör - ürolog doktor
Mehmet Ali

İdrar yolları hastalıkları mütehasısı Eminönü (Sabık Karakaş) hanına nakletmiştir. Cumadan maada her gün hastalarını kabul ve tedavi eder.

Doktor
Hafız Cemal

Dahili hastalıklar mütehasısı
Divanyolu No. 118 Telefon: 222398

Göz hekimi doktor
Süleyman Şükrü

Birinci sınıf mütehasısı
Babiâli (Ankara Caddesi Numara 60)

Diş doktoru
Mustafa Zeki

Muayenehane: Üsküdar Atlama Taşı No. 53

Diş tabibi
Zeki Nuri

Her gün hasta kabul edilir. Her nevi diş rahatsızlığı tedavi olunur. Muayenehane: Üsküdar Ahçıbaşı Mektep sokak No. 50

SAHİBİ: MEHMET ASIM

Umumi Negriyat Müdürü: FIKRET ADIL
VAKIT MATBAASI - İSTANBUL

Türk

İzerinin en
büyük vazitesi
nedir

Çocuklarını **Tutumlu** VE
Muktesit
Yetiştirmek.

Ohalde derhal

**Ziraat
Bankasından**

Bir Alınız

Tayyare Piyangosu

14 üncü tertip başlıyor
1 inci keşide 11 Şubat

KARYOLA ve madeni eşya fabrikası **12 1/2 liraya** Lake karyola

Sirkeci Ebüssuut caddesi Tel. 22652

Çocuk, Kesme, Kemerli, Amerikan sistemi çelik yaylı, beyaz lake ve muhtelif renklerde karyolalar hastane ameliyat odaları malzemeleri ucuz fiatla satılır. Her türlü ölçüye göre sipariş dahi kabul edilir. Fabrikada ve Eminönü, **Selânik Bonmarşesi ve Yerli Mallar Pazarında** da aynı fiatla satılır

Kiralık apartıman

Divanyolunda, tramvay durak yerinde, Cebeciler sokağında, 11 numaralı apartımanın üçüncü kat dairesi boştur. Her tarafı açık, güneş ve havası bol bu beş odalı, ve çok deniz gören iki balkonlu dairede terkos, elektrik ve hava gazı vardır. Kirası ucuzdur. Telefon 20953.

Askeri Fabrikalar ilânları

400 Ton lavemarin kömürü.
13-2-933 tarihinde ihalesi yapılacak ilân edilen yukardaki malzemenin ihalesi sehven aleni münakasa suretile yapılacak ilân edilmiştir. Bu kömürün ihalesinin yine aynı tarihte kapalı zarf suretile yapılacak alâkadaranın malûmu olmak üzere ilân olunur. (395)

Sultanahmet Üçüncü Sulh Hukuk Hâkimliğinden:

Müddel Andon Aperyis Efendinin müddelaleyh Galatada Helvacı sokağında Aynalı Lokanta karşısında 10 numaralı hanede sakin Kosti Sinanis Efendi aleyhine ikame ettiği (200) lira alacak davasının cari muhakemesinde Kosti Sinanis Efendinin bir semti meçhule gittiği gerhile dava arzualı bilâteblig iade edildiğinden bu kere on beş gün müddetle ilânen tebligat yapılmasına mahkememizce karar verildiğinden muhakeme günü olan 8/3/933 Çarşamba günü saat 14 te mahkemede hazır bulunması ilânı ilânen teblig olunur (6470).

İstanbul İdinci icra memurluğundan:

Bir borçtan dolayı mahcuz ve satılmak üzere mukarrer 9 teneke Zeytinyağı bir çuval aylık sabunu 7/2/933 tarihine müsadif Sabun günü saat 9,30 ile 10,30 arasında Balıkpa- zarmda yağcı sokağında 4 No.lu dükkanın açık arttırma suretile satılacağından talip olanların muayyen gün ve saatte mahallinde hazır bulunacak memuruna müracaatları ilân olunur (6471).